

**SIGORTA
TAHKİM
KOMİSYONU**

HAKEM KARAR DERGİSİ

Ekim - Aralık 2011

Sayı : 8

İçindekiler

I. Kasko Poliçesinden Doğan Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar	1
04.11.2011 Tarih ve K-2011/936 Sayılı Karar	1
09.12.2011 Tarih ve K-2011/1032 Sayılı Karar	5
12.12.2011 Tarih ve K-2011/1047 Sayılı Karar	7
30.09.2011 Tarih ve K-2011/828 Sayılı Karar	9
21.12.2011 Tarih ve K-2011/1098 Sayılı Karar	12
II. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Poliçesinden Doğan Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar	13
14.12.2011 Tarih ve K-2011/1067 Sayılı Karar	13
12.12.2011 Tarih ve K-2011/1028 Sayılı Karar	18
13.10.2011 Tarih ve K-2011/849 Sayılı Karar	20
26.10.2011 Tarih ve K-2011/910 Sayılı Karar	22
14.10.2011 Tarih ve K-2011/870 Sayılı Karar	26
III. Diğer Sigorta Poliçelerinden Doğan Uyuşmazlıklar Hakkındaki Kararlar.....	28
24.10.2011 Tarih ve K-2011/900 Sayılı Karar	28
11.10.2011 Tarih ve K-2011/838 Sayılı Karar	32
27.10.2011 Tarih ve K-2011/916 Sayılı Karar	35
30.09.2011 Tarih ve K-2011/822 Sayılı Karar	40
15.11.2011 Tarih ve K-2011/942 Sayılı Karar	44

I. KASKO POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

1. 04.11.2011 tarih ve K-2011/936 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Uyuşmazlık talebinin konusu; ilgili sigorta kuruluşu tarafından tanzim edilen 17.06.2011/2012 tarihleri arasında yürürlükte bulunan Kasko Sigorta poliçesi kapsamında sorumluluğu temin edilen 33 F plakalı aracın hasara maruz kalmasına ilişkindir.

Başvuru sahibine ait 33 F plakalı araç Tepe Köyüne çalışma alanına giderken şasenin ikiye ayrılması sonucu hasara uğramıştır. Başvuru sahibi, poliçesini tanzim eden X Sigorta AŞ'den hasarının karşılanmasını talep etmiştir. Ancak ilgili sigorta şirketi tarafından 12.09.2011 tarihli cevabi yazı ile hasarın reddedildiği belirtilmiş ve başvuru sahibi uyuşmazlık konusu tazminat tutarı olan 5.000 TL hasarının ödenmesini talep etmektedir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Sigorta Tahkim Komisyonuna intikal eden ve karar oluşturulmak üzere Hakem olarak tarafıma tevdi edilen uyuşmazlık konusu ile ilgili başvuru sahibinin ileri sürdüğü iddialar ve sunduğu belgeler nazara alınmış; Kasko Sigortası Genel Şartlarında düzenlenmiş bulunan teminat kapsamında/kapsam dışında bulunan haller, Sigorta Kuruluşunun rizikonun teminat dışında kaldığı savunması ve başvuru sahibinin sunduğu belgeler ve beyanları çerçevesinde talebe konu hasar/zararın Kasko sigortası genel şartlara uygun oluşup oluşmadığı, araçların sigorta ve tescil belgeleri ile fiili durumları değerlendirme konusu yapılmıştır.

Dosya içerisinde mevcut bilgi ve belgeler doğrultusunda, X Sigorta AŞ tarafından tanzim edilen 17.06.2011/2012 tarihli Kasko sigorta poliçesinin tetkikinde, sigortalı tarafının G AŞ olduğu, 33 F plaka sayılı çekicinin sigorta konusu araç olduğu görülmüştür.

Başvuru sahibi ile sigorta şirketi arasındaki uyuşmazlık, sigortalı aracın şasesinin kırılması kaynaklı hasarın ödenmemesi yönündedir.

Dosyada mevcut beyana göre, başvuru sahibine ait araç 16.07.2011 tarihinde seyir halindeyken, Tepe Köyüne çalışma alanına giderken şase ortadan ikiye ayrılmış maddi hasar meydana gelmiştir. Dosyada bulunan Ekspert raporuna göre araç üzerinde yapılan tesbitte ana şasenin iki yerden kırıldığı, kırılma sonucunda kupa, depo eksoz gibi parçaların hasar gördüğü, ilgili araçta yapılan incelemede mevcut hasar herhangi bir kaza sonucu meydana gelmediğinden sigorta genel şartları A.5.8 maddesi gereğince (sigorta kapsamına giren bir olaydan doğmadıkça ve böyle bir olaydan sonuçlanmadıkça taşıtın mekanik, elektrik ve elektronik donanımında meydana gelen her türlü arızalar kırılmalar ile lastiklerde meydana gelen hasarlar)teminat dışı olduğu belirtilmiştir. Sigorta şirketinin hasarı red gerekçesi eksper raporuna dayanmaktadır.

Sigorta Şirketinin göndermiş olduğu 12.09.2011 tarihli yazıda, meydana gelen hasarın poliçe genel şartlarına istinaden ret edildiği belirtilmiştir.

Başvuru sahibi tarafından hasar miktarı olarak 5.000 TL talep edilmiştir. Talep miktarı sigorta şirketi tarafından tayin edilen eksperin tesbit etmiş olduğu hasar tutarından düşüktür.

Sigorta Eksperi A Sigorta Eksperliği tarafından hazırlanmış olan raporda şase parça ve işçilik bedeli olarak toplam 11.500 TL hasar tesbit edilmiş, eksoz susturucu, muhtelif hortum ,yakıt deposu, hava tahliyesi olarak parça ve işçilik dahil 1.755 TL olmak üzere genel toplam 13.255 TL (KDV hariç)hasar bedeli belirlenmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak:

Uyuşmazlığa konu olan olayda kaza tarihini kapsayan geçerli bir sigorta poliçesi mevcuttur.

Olay yerinde güvenlik güçlerince ve yetkili trafik ekiplerince düzenlenmiş olan Trafik Kazası Tespit Tutanağı bulunmamaktadır. Başvuru sahibi tarafından düzenlenmiş beyan mevcuttur.

Sigorta şirketi vekili başvuru sahibinin aktif husumet ehliyetinin mevcut olmadığını belirtmektedir. Kasko sigorta sözleşmesinde aracın malikinin değişmesi hali genel şartlarda sigorta sözleşmesini kendiliğinden sona erdiren bir sebep olarak kabul edilmiştir. Bu hüküm TTK.nun 1303 maddesinde öngörülen sigortalı mal sahibinin değişikliğinin sigortanın yeni malikle devam edeceği kuralının aynı yasa hükmü uyarınca aksinin kararlaştırılmış halini oluşturmaktadır. Mevcut hasarda sigortalı R AŞ adına kayıtlıdır ve R şirketi temsile münferiden yetkilidir. **Şirketin unvan değişikliği 14.07.2011 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiş** ve G unvanını almış, R şirketi münferiden yetkili kılınmıştır. Dolayısıyla başvuru sahibinin aktif husumet ehliyeti mevcuttur.

Başvuru sahibi dilekçesinde hasar bedeli olarak 5.000 TL talep etmektedir. Sigorta şirketinin tayin ettiği eksper tarafından hazırlanan raporda KDV hariç parça ve işçilik dahil toplam olarak 13.255.00 TL hasar bedeli(**ana şase komple 9.000 TL, onarım ve montaj işçilikleri 2.500 TL, eksoz susturucu-muhtelif hortum-yakıt deposu-hava tahliyesi için 1.005 TL, onarım ve montaj işçiliği için 750 TL**) tespit edilmiştir. Başvuru sahibi tarafından talep edilen hasar rakamı eksper tarafından tesbit edilen hasar rakamından düşüktür. Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından, başvuru sahibine 21.09.2011 tarihinde gönderilen yazı ile talep edilen 5.000 TL tazminat tutarına dayanak teşkil eden bilgi belgeler (teklif, fatura vb...) ile açıklayıcı yazı ve beyanın, hasara ilişkin sigortacıya yapılan beyan yazısı fotokopisinin, mevcut ise hasara ilişkin yetkili servis raporunun ve hasara ilişkin fotoğrafların gönderilmesi talep edilmiştir. Başvuru sahibi tarafından rapor tarihi itibarıyla Komisyona herhangi bir bilgi ve belge gönderilmemiştir. Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartları A.1 maddesine göre sigortanın konusu başlığı altında kapsamı belirtilmiştir. Buna göre teminatın riziko guruplarından hangisi için verilebileceği belirtilmiştir.

- a)Aracın karayolunda kullanılabilen motorlu motorsuz taşıtlarla müsademesi
- b)Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının ve aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- c)Üçüncü kişilerin kötü niyet ve muziplikle yaptıkları hareketler,
- d)Aracın yanması
- e)Aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesidir.

Mevcut hasarda sigortalı araç seyir halindeyken şase ortadan ikiye ayrılması sonucu hasar meydana gelmiştir. **Meydana gelen hasarda Yukarıda zikredilen teminat kapsamına**

giren rizikonun mevcudiyeti yoktur. Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlar A.5.8 maddesi gereğince ; Sigorta kapsamına giren bir olaydan doğmadıkça ve böyle bir olayla sonuçlanmadıkça taşıtın mekanik, elektrik ve elektronik donanımında meydana gelen her türlü arızalar, kırılmalar ile lastiklerde meydana gelen zararlar teminat dışıdır.(**Yargıtay 11 Hukuk Dairesi 08.03.2005 t arih,2005/2252 E,2005/2223 K, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi 25.11.2004 tarih,2004/2128 E,2004/1483 K**)Zira bu tür hasarlar aracın normal kullanımının doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan hasarlar olup; poliçe genel şartlarının ilk maddesinde belirlenen hallerden dolayı gerçekleşen zararlar kapsamında değildir. Yine Genel Şartlar A.5.7 maddesi gereğince sigortalı araçta yağsızlık, susuzluk, donma, bakımsızlık nedeniyle oluşan hasarlarda teminat dışıdır. Açıklanan hükümler ve nedenler doğrultusunda, hasarın reddi uygun görülmüştür.

Sonuç:

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1. Başvuru sahibinin talebinin reddine
2. Yaptığı masrafların kendi üzerinde bırakılmasına
3. Sigorta kuruluşu kendini vekille temsil ettirdiğinden red edilen miktara ve karar tarihindeki avukatlık ücret tarifesine göre hesaplanan 616 T L vekalet ücretinin başvuru sahibinden alınarak sigorta şirketine verilmesine
4. Ayrıca başvuru sahibinin masraf yaptığı yolunda dosyada harcama belgesine rastlanmadığından bu konuda karar verilmesine yer olmadığına

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12 maddesi uyarınca 04.11.2011 tarihinde kesin olarak karar verildi.

* * *

GERİ

2. 09.12.2011 tarih ve K-2011/1032 sayılı Hakem Heyeti Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi Y, Sigorta Tahkim Komisyonuna yaptığı 17.10.2011 tarih ve 2011/E-1504.7 sayılı başvurusunda, “12.05.2011 tarihinde 01 Y plakalı aracıma yıldırım düşmesi sonucu hasar meydana geldi. Sigorta şirketine başvurduğumda söz konusu hasarın genel şartlara uymaması nedeni ile hasarı ödeyemeyeceklerini belirterek red yazısı verdi. Hasarımın yasal faizi ile birlikte ödenmesini rica ederim.” şeklinde ifade ettiği talebi ile Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Kasko poliçesinin geçerli, işbu poliçe ile sigortalı aracın hasarlanmasına sebep olan maddi olayın “yıldırım düşmesi sonucu oluşan elektromanyetik etki” olduğu hususunda taraflar arasında uyuşmazlık olmadığı anlaşılmıştır. Taraflar arasındaki hukuki uyuşmazlığın, mutabık kalınan maddi olay sonucu oluşan hasarın, anılı kasko poliçesi kapsamında, sigorta kuruluşunun kuvertüründe olup tazmin yükümlülüğünün bulunup bulunmadığı konusundadır.

Bilindiği üzere; mer’ i Türk Ticaret Kanunu’nda, Kasko Sigortası adıyla düzenlenmiş bir sigorta türü mevcut değildir. Kasko Sigortasının, Türk Ticaret Kanununun, mal/zarar sigortaları türlerinden bir kısmının *karma* olarak motorlu taşıt kara araçlarında birlikte uygulanan şekli olduğu konusunda doktrin ve uygulamada tam bir mutabakat mevcuttur.

Nitekim Yargıtay’ın emsal nitelikteki bir çok kararında aynı yönlü olmakla yerleşik içtihat niteliğindeki bu yorum şekli; Yargıtay 11. HD’ nin 1982/1876 E.- 1982/1868 K. Sayılı, 22.4.1982 tarihli kararında “... *bir kasko sigorta poliçesi ile sigorta konusu araç sadece hasar tehlikesine karşı sigortalanmış olmayıp, aynı zamanda yangın ve hırsızlık rizikolarına karşı da sigortalanmış olur. Esasen bunun böyle olduğu, anılan sigorta poliçesi genel şartlar birinci maddesinde de açıkça gösterilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla teminat dışı kalan hallere ilişkin poliçe hükümlerinin yorumlanmasında, sigortanın taalluk ettiği her üç tehlike nev`inin göz önünde tutulması ve ayrıca birbiri ile irtibatlı bulunan maddelerin de bir arada incelenip değerlendirilmesi gerekir.....*

sigorta hukukunda (kasko) sigortası; motorlu aracı kullanan kişinin arzu ve iradesi dışında kalan

(yanma, yıldırım çarpması, bir yere çarpma, müsademe, verilme, düşme yuvarlanma, çalınma... gibi) olaylar sonucu motorlu araçta meydana gelen hasarları (teminat altına) alan bir sigorta nev`idir.” Şeklinde ifade edilmiştir.

Kasko Sigortası’nın hukuki niteliği bu şekilde tespit edilmekle, dosyayı mübrez poliçenin incelenmesinde, sigorta kuruluşunun; Ticari Sigorta Poliçesi ile, hasara uğrayan 01 YS 988 plakalı aracı, çarpma-çarpışma, **yanma**, hırsızlık, sel, deprem vs. rizikolarının gerçekleşmesi ile uğrayacağı zararları sigorta örtüsü ile teminat altına alan Türk Ticaret Kanunu bağlamında “*karma nitelikli mal/zarar sigortası*” ile sigortaladığı sonucuna varılmıştır.

Sigorta kuruluşu mevzu poliçe ile “**Yangın Sigortası**” teminatını poliçe kapsamına almıştır. Türk Ticaret Kanununun 1305. Maddesinde; aksine mukavele olmadığı halde yangından doğan zararlara 3 nolu bendi ile “Yangın vukuuna sebebiyet vermemiş olsa bile ateşten, **yıldırımdan**, infilaktan veya buna benzer olaylardan ileri gelen hasarlar” ı dahil etmiştir. Yine

bilindiği üzere Kasko Sigortası Genel Şartlarında anılı teminatı kapsam dışı bırakmadığı gibi, poliçenin özel şartlarında dahi kanunun aksine bir hüküm mevcut değildir.

Şu halde; dosya içeriğinde mevcut dosya konusu maddi olayın oluşu ve hasarın meydana gelmesine ilişkin, birbiri ile uyumlu ve tutarlı ifadeler, tutanaklar, yetkili servis raporu, bunları teyit eden eksper raporu ile tarafların beyanları birlikte değerlendirildiğinde sigorta kuruluşuna kasko sigortalı 01 Y plakalı aracın, poliçe vadesi içinde bulunan 12.05.2011 tarihinde, seyretmekte olduğu TEM yolu Osmaniye-Adana istikameti, Dinlenme Tesisi yakınlarına düşen, yıldırımın temas olmamasına karşın ortaya çıkardığı elektromanyetik etki sayesinde, elektrik-elektronik aksamında hasara maruz kaldığı, bu şekilde oluşan hasarın kasko poliçesi teminatı kapsamında bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Kasko sigorta poliçesi teminatı dahilinde olan hasardan mütevellit başvuru sahibine ait oluşan zarar bedeli konusunda; sigorta kuruluşuna ibraz edilen eksper raporu ile başvuru sahibince ibraz edilen ve "İ Otomotiv Paz. Ve Tic. Ltd. Şti." tarafından düzenlenen 02.06.2011 tarihli fatura içeriğinde, hasar gören parçalar ve bedelleri ile işçilik tutarlarının örtüştüğü bu vesile ile bu hususta taraflar arasında mutabakat bulunduğu, hakem heyetince kadri marufunda bulunan 19.741,70-TL toplam bedelin farklılık arz etmesinin eksper raporunda, parça fiyat bedellerine "KDV" ilavesinin yapılmamış olmasından kaynaklandığı anlaşılmıştır. KDV Kanunu, gereği mal ve hizmet satımında bedele "KDV" ilavesi zorunlu olduğundan parça ve işçilik bedeli olan 19.741,70-TL 'ye yürürlükte bulunan tarife uyarınca %18 KDV ilavesi ile bulunan 23.295,21-TL tazminat bedeli sonucuna varıldığından, başvuru sahibi talebinin kabulü gerekmiştir.

Sonuç

İddia, savunma ve taraf delillerini havi dosya kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda;

- 1- Başvuru sahibinin (davacının) talebinin kabulüne,
- 2- 23.295,21-TL hasar tazminatının aleyhine başvuru yapılan(davalı) X Sigorta Şirketi'nden, taleple bağlı kalınarak başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte tahsili ile başvuru sahibi (davacı) Y' na verilmesine,
- 3- Başvuru sahibinin (davacı) sarf etmiş olduğu, 250,00-TL'nin aleyhine başvuru yapılan(davalı) X Sigorta Şirketi'nden tahsili ile başvuru sahibi (davacı) Y'na verilmesine,

5684 s.k. 30/2 maddesi gereğince, tarihinde kesin olarak karar verildi.

* * *

GERİ

3. 12.12.2011 tarih ve 2011/1047 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi,

Kasko Poliçesi ile teminat altına alınan 35 R plaka sayılı aracında 13.04.2011 tarihli trafik kazası sonucunda meydana gelen 5.000,00-TL tutarındaki hasarın X Sigorta AŞ'den tazminini talep etmiştir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Sigorta şirketi tarafından Kasko Poliçesi ile sigortalanan 35 R plaka sayılı araç, poliçe teminat süresi içerisinde 13.04.2011 tarihinde meydana gelen tek taraflı trafik kazası neticesinde hasar görmüştür. Kazanın meydana geldiği yerde ve anlatılan şekilde gerçekleştiği konusunda taraflar arasında ihtilaf yoktur. Ancak sigorta şirketi, kaza sırasında aracı kullanan şahsın yabancı ülke makamlarından alınmış olan sürücü belgesinin, Karayolları Trafik Yönetmeliği 88.. maddesine aykırı olarak yurda girişten itibaren 1 yıl içerisinde değiştirilmemiş olduğu gerekçesi ile sürücü belgesinin geçersiz olduğundan bahisle tazminat talebini ret etmiştir. Uyuşmazlığın temelinde yer alan konu yabancı ülke makamlarınca verilen sürücü belgesinin geçerli olup olmadığı, bu durumun tazminat ödenmesine engel bir durum yaratıp yaratmadığıdır. Uyuşmazlık Kasko Sigortası Genel Şartları, Ticaret Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği ile sair mevzuata göre incelenecek, maddi hukuk ve usul hukuku kuralları dikkate alınarak sonuca varılacaktır.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Kasko Sigorta Poliçesi Genel Şartları A.5.4 maddesi gereği, "Poliçede gösterilen taşıtın, Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre, gerekli sürücü belgesine sahip olmayan kişiler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen zararlar" poliçe teminatı dışında kalmaktadır.

Karayolları Trafik Kanunu 40. maddesinin yollaması ile Karayolları Trafik Yönetmeliği 88/B maddesi, "Türk vatandaşları, yabancı ülkeden almış oldukları sürücü belgelerini, yurda dönüşlerini müteakip 1 yıl içerisinde değiştirmedikleri takdirde, bu belgeleri değiştirenceye kadar araç kullanmazlar" hükmünü havidir.

Sigortalı aracı kaza sırasında kullanan sürücü Türk vatandaşlarıdır. Pasaport fotokopilerinden görüleceği üzere, son olarak 2003 yılında yurt dışına çıkış ve giriş yapmış ve bu tarihten sonra yurt dışına çıkmamıştır. Sürücü belgesi Almanya makamlarınca verilmiştir. Başkaca sürücü belgesi de ibraz edilmemiştir. Bu durumda sigortalı araç sürücüsünün Kanun ve Yönetmelik gereği, araç kullanması yasaklanmış bulunmaktadır. Bu yasaklamanın nedeni de, sürücü belgesinin artık Türkiye'de işlevini ve geçerliliğini yitirmiş olmasıdır.

Kaza tek taraflı olarak meydana gelmiş ve sigortalı araç sürücüsünün asli ve tam kusuru ile gerçekleşmiştir. Yani kaza ile zarar ve araç kullanması yasaklanmış olan sürücü arasındaki illiyet bağı mevcuttur.

Dolayısıyla Genel Şartlar A.5.4 maddesindeki düzenleme hadisede uygulanma alanı bulmakta ve meydana gelen hasarın sigorta teminatı dışında kalan bir şekilde oluştuğu yolundaki sigorta şirketi savunması geçerli bulunmaktadır.

Sonuç

Yukarıda açıklanan nedenlerle;

O'nin X Sigorta AŞ aleyhine yapmış olduğu talebinin REDDİ ile masrafların üzerinde bırakılmasına ve sigorta şirketi vekili lehine takdir edilen 600,00-TL vekalet ücretinin O'den alınarak X Sigorta AŞ'ne verilmesine 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30/12 maddesi uyarınca 12.12.2011 tarihinde KESİN olarak karar verilmiştir.

* * *

4. 30.9.2011 tarih ve K-2011/828 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi S, 2.750 TL'lik zararının tazmini için Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

İhtilaf T.T.K.,HUMK, MK, 5684 sayılı kanun ile Kasko Sigortası Genel Şartları çerçevesinde değerlendirilecektir.

Davacı taraf, 63 Z plakalı aracının kasko sigortasının davalı şirket acentesi tarafından rayiç bedelinin altında ve aracın 2006 model olması nedeniyle "kasko değer listesi"ne göre sigorta poliçesinin düzenlenmesi gerektiği, ancak acente tarafından sehven 1999 model üzerinden poliçenin 15.000 TL. sigorta bedeli ile düzenlendiğini, piyasa rayiç değerinin 19.000 TL. olduğunun acenteye hatırlatıldığı, acentenin "önemli değil, kaza anında rayiç bedel ödenir" dediğini, kaza sonrasında zeyilname ile hatanın telafi edilmeye çalışıldığını beyanla, eksik ödenen 2.750 TL'nin ödenmesini talep etmektedir.

Davalı sigorta şirketi, poliçede sigorta bedelinin 15.000 TL olduğunu, bu bedelin sigortalıya ödendiğini, zeyilname ile 2.750 TL. bedel artırımının kaza sonrasında ve primsiz olarak yapıldığından değerlendirmeye alınmadığını beyanla davanın reddini talep etmiştir.

63 Z plakalı aracın kaza tarihinde 18.000-19.000 TL. arasında olduğu eksper raporunda tespit edilmiş olup, acente tarafından da zeyilname ile sigorta bedelinin 2.750 TL. artırımını yoluna gidildiği görülmüş olup, aracın rayiç değerinin altında sigorta edildiği hususunun tartışmasız olduğu anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamındaki belgelere göre taraflar arasındaki ihtilafın, sigortalı 63 Z plakalı aracın piyasa rayiç değerinin altında tespit edilerek sigorta edilmesinde, sigortalının beyan yükümlülüğü, acentenin davalı sigorta şirketini bağlayıcı şekilde bilgilendirme yükümlülüğünde eksikliğin ve kusurunun ile bu çerçevede sigorta şirketinin hukuki sorumluluğu olup olmadığı noktasında toplandığı anlaşılmaktadır.

Kasko Sigortası Genel Şartları 3.3.1.2 maddesi gereğince aracın tam hasara uğraması halinde, sigortacının azami sorumluluk haddini geçmemek üzere, hasar anındaki sigorta değeri ödeneceği açıktır.

3.3.1.2. Onarım masraflarının sigortalı taşıtın rizikonun gerçekleştiği tarihteki değerini aşması ve aynı zamanda eksper raporu ile taşıtın onarım kabul etmez bir hale geldiğinin tespit edilmesi durumunda, araç tam hasara uğramış sayılır. Aracın tam hasara uğraması halinde, sigortacının azami sorumluluk haddini geçmemek üzere, hasar anındaki sigorta değeri ödenir. Bu durumda, aracın Karayolları Trafik Yönetmeliğinin ilgili maddesi hükümleri doğrultusunda hurdaya ayrıldığına dair hurda tescil belgesi sigorta şirketine ibraz edilmeden araç sahibine sigorta tazminatı ödenmez. Değeri tamamen ödenen araç ve aksamı, talep ettiği takdirde sigortacının malı olur.

Genel kural ve uygulama bu yönde olmakla birlikte ihtilafın ortaya çıkmasında, sigortalının sigorta ettireni bilgilendirme ve iyi niyetle hareket etmeye yükümlülüğü hususunun incelenmesi zarureti ortaya çıkmaktadır.

Sigortacının sözleşme müzakeresi, kurulması ve devamı aşamasında sigorta ettirene sigorta ile ilgili teknik konularda yardımcı olmak, sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında her türlü bilgiyi yazılı ve sözlü olarak sağlamak ve sigorta ettireni yanıltıcı her türlü hal ve davranıştan kaçınmak zorundadır.

(3) Sigortacı, dürüstlük ilkeleri çerçevesinde; sözleşmenin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında sigorta ettirene, sigortayla ilgili teknik konularda yardımcı olmak, yapılacak veya yapılmış sigortacılık işleminin özellikleri ve sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında gerekli her türlü bilgiyi sözlü ve yazılı olarak sağlamak ve sigorta ettireni yanıltıcı her türlü hâl ve davranıştan kaçınmak zorundadır. (Bilgilendirme yönetmeliği madde 5/3)

Kasko Sigortası yapılır iken, TSRSB tarafından düzenlenmiş olan ‘‘ Kasko Değer Listesi’’ nin ölçü alındığı ve bu listede görülen değerlerden en çok %10 alt veya üst oranda teminatın azaltılabildiği veya artırılabilirdiği ve bu değerlerin yüksek oranda sigorta ettirenin iradesine bağlı olarak eksiltilmesi veya azaltılmasına sigorta şirketleri sisteminin de izin vermediği bilinmektedir.

Kasko Değer Listesi 2010 yılı incelendiğinde, davacının iddia ettiği üzere sigortalı araç niteliklerine haiz 1999 model araç değerinin 15.050 TL., 2006 model aracın ise 19.250 TL değerinin olduğu görülmektedir.

Eksperce hasar tarihinde tespit edilen araç rayiç değerinin 18.000- 19.000 TL arasında olduğu ve acente tarafından da, kaza sonrasında düzenlenen zeyilname ile eksik kalan teminatın tamamlanmaya ve hatanın telafi edilmeye çalışıldığı görülmektedir.

Sigorta sözleşmesinin müzakeresi, kurulması ve devamı aşamasında bilgilendirme yükümlülüğünün gereği gibi yerine getirilmemiş, yanıltıcı bilgi verilmiş olması ve bu durum sigorta ettirenin kararına etkili olmuşsa, sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğradığı zararın tazminini de talep edebilecektir.

Sigorta sözleşmesinin müzakeresi, kurulması ve devamı sırasında, bilgilendirme yükümlülüğü gereği gibi yerine getirilmemiş veya sigortacı hakkında yanıltıcı bilgi verilmiş ya da bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde düzenlenen Bilgilendirme Formu gereği gibi teslim edilmemiş yahut Bilgilendirme Formunda yer alan bilgiler gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmiş ve bu hâllerden herhangi biri sigorta ettirenin kararına etkili olmuş ise, sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğradığı zararın tazminini de talep edebilir. (Bilgilendirme yönetmeliği madde 7)

Ayrıca, herkesin haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorunluluğu MK. 2 madde gereğince de genel bir hukuk kuralıdır.

Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Sigorta bedelinin eksik tespit edildiği, kasko sigortasında sigortalının serbest iradesi ve beyanı ile sigorta bedelinin tespit edilmediği, ‘‘ Kasko Değer Listesi’’nin referans alındığı, uygulamada sigorta ettirene en çok bu değerın %10 artırma veya eksiltme esnekliğinin tanındığı, davacı tarafından iddia edilen ve acente hatası ile 2006 model araç yerine sehven 1999 model aracın marka kodu ile sigortanın yapıldığı hususunun doğruluğunun teyit edilebildiği, acentenin kaza sonrası bu hatasını primsiz zeyilname ile düzeltmeye çalıştığı anlaşılmalı; sigortacının bilgilendirme ve sigorta ettireni yanıltılmaktan kaçınma yükümlülüğünü gereğince yerine getirmediği, zararın bu nedenle meydana geldiği,

sigortacılık kanunu, bilgilendirme yönetmeliği ve MK. 2. maddesi genel kuralı gereğince de sigortacının dürüstlük ilkelerine göre hareket etme zorunluluğuna uyulmadığı gözetilerek sigortalı talebinin kabulü gerektiği kanaatine varılmıştır.

Sigortalı aracın hasar tarihindeki minimum rayiç değerinin 18.000 TL. olduğu ve ek olarak 2.750 TL tazminat talep edilmekle, artırılan teminat farkı için ek prim tahakkuk ve tenziline gerek görülmemiştir.

Sonuç

1- Yukarıda izah edilen nedenlerle, davacı tarafın tazminat talebinin kabulü ile 2.750 TL'nin davalı sigorta şirketinden alınarak, davacı tarafa verilmesine, faiz talebi olmadığından bu hususta karar verilmesine yer olmadığına,

2- Yatırılmış olan 35 TL başvuru harcının davalı sigorta şirketinden alınarak, davacıya verilmesine,

30/9/2011 tarihinde KESİN olmak üzere karar verilmiştir.

* * *

GERİ

5. 21.12.2011 tarih ve K-2011/1098 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi; Motorlu Kara Taşıtları Birleşik Kasko Sigorta poliçesi kapsamında X Sigorta Şirketi tarafından teminat altına alınan 35 C plakalı aracın 12.06.2011 tarihinde geçirdiği kaza sonucunda meydana gelen 6.114,00 TL hasarın poliçeyi tanzim eden şirket tarafından ödenmesi talebinde bulunmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Taraflar arasındaki uyuşmazlık başvurucuya ait 35 C plakalı aracın 13.06.2011 tarihinde karıştığı trafik kazası sonucunda meydana geldiği ileri sürülen 6.114,00 TL hasarı aleyhinde başvuruda bulunulan X Sigorta şirketinin ödemekle yükümlü olup olmadığının çözümü konusundadır.

Uyuşmazlık konusu 35 C plaka sayılı kamyonet, aleyhinde başvuruda bulunulan şirket tarafından 05.08.2010-2011 tarihleri arasında Motorlu Kara Taşıtları Kasko Sigorta Poliçesi ile teminat altına alınmıştır. Söz konusu araç sigorta teminatının devam ettiği 13.06.2011 tarihinde tek taraflı bir trafik kazasına karışarak hasarlanmıştır. Dosya içeriğinde bulunan evraklar incelendiğinde aracın maliki olan başvurucuda sigortalı olarak çalışan N'nun araç malikinin bilgisi dışında, fabrika çıkışında bulunan kameraları gazete kağıdı ile kapatarak gizlice fabrikadan aracı alarak çıktığı, sonrasında kaza yaptığı ve bunun üzerine aracı tekrar fabrikaya çektirerek aldığı yere hasarlı olarak bıraktığı anlaşılmaktadır.

Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılığı, Karşıyaka Asliye Ceza Mahkemesine N'nun Geceleyin Hırsızlık suçu ile cezalandırılması için talepte bulunmuştur. Uyuşmazlık, sigorta ettirilen aracın sigortalının çalıştırdığı işçi tarafından kaçırılması, bu esnada kaza yaparak hasarlanması ve hasarlı olarak tekrar kaçırıldığı yere bırakıldığında hasarın teminat kapsamında kalıp kalmadığının tespitine ilişkindir.

TTK'nun 1281/1 maddesi hükmüne göre, harp ve isyan olayları dışında kalan her türlü rizikonun sigorta teminatı içinde olduğu belirlenmişse de, aynı maddenin 2.fikrasında teminatın sözleşme ile sınırlandırılmasının mümkün olduğu hükme bağlanmıştır. Nitekim Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.5.6. maddesi ile ***sigortalının fiillerinden sorumlu olduğu kimseler veya sigortalının birlikte yaşadığı kişiler tarafından sigortalı taşıtın kaçırılması veya çalınması neticesinde meydana gelen zararlar*** teminat dışında bırakılmıştır. Bu durumda araçta meydana gelen hasar teminat dışı kalmaktadır.

Bir an için hasara uğrayan aracın sigortalının çalışanı tarafından kaçırılmadığını, sürücünün acil bir ihtiyacı için aracı aldığı ve bunun neticesinde kaza yaptığını kabul ettiğimizde ise Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.5.4. maddesi uyarınca ***Polîçede gösterilen taşıtın Kara Yolları Trafik Kanunu hükümlerine göre gerekli sürücü belgesine sahip olmayan kimseler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen zararlar*** da teminat dışında bırakıldığı için sürücünün ehliyeti olmadığından araçta meydana gelen hasarın teminat dışında kalacağı açıktır.

Tarafların iddia ve savunmaları göz önüne alınarak dosya içeriğinde bulunan fotoğraflar ile diğer belgeler incelenmiş ve bu belgeler ışığında bir hüküm tesis edilmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Kara Taşıtları Kasko Sigortası Genel Şartlarının A.5.6. maddesinde sigortalının eylemlerinden sorumlu olduğu kimselerin taşıtı kaçırması veya çalması nedeniyle meydana gelen zararlar teminat dışıdır.

Bu itibarla sigortalının işçisinin rahatlıkla ulaşım kullanabileceği aracın işçi tarafından kaçırılıp sonrasında hasarlanması ve hasarlanan aracın tekrardan alındığı yere bırakılması hizmet sebebi ile emniyeti suiistimal suçunu oluşturmakta olup sigorta teminatı kapsamında bulunmamaktadır.

Sonuç

İhtilaf konusu miktar, Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 12.fıkrasında öngörülen 40.000,00 TL'lik sınırın altında bulunduğu için, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 439.madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla temyizi kabil olmamak üzere,

Başvurucunun 6.114,00 TL tazminat talebinin reddine, yargılama gideri olan 100,00 TL'nin başvuru üzerinde bırakılmasına karar verilmiştir.

GERİ

II. KARAYOLLARI MOTORLU ARAÇLAR ZORUNLU MALİ SORUMLULUK (TRAFİK) SİGORTASI POLİÇESİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN KARARLAR

1. 14.12.2011 tarih ve K-2011/1067 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep:

Başvuru sahibi A Ltd. Şti. temsilcisinin dosya kapsamındaki talebi, aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi nezdinde Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigorta Poliçesi ile sigortalı olan 48 F plakalı çekicinin, 13.05.2011 tarihinde T'a ait Dolum Tesislerinde akaryakıt dolumu esnasında/sonrasında, akaryakıt dolumu için araca bağlanan geri dönüşüm yakıt buharı kolunu tankerden sökmeden hareket etmesi sonucu dolum kolu ve bağlantı noktasını kırması ve hasar meydana getirmesi nedeniyle oluşan zararın karşılanmasıdır. Başvuru sahibinin talebi 2.945,00 TL'dir.

Değerlendirme

Dosya kapsamının tetkikinden, uyuşmazlığın, başvuru sahibi sigortalının sigortalı aracının, T/ akaryakıt dolum sahası içerisinde sebep olduğu zararların, motorlu araç işletenlerinin Karayolları Trafik Kanunu uyarınca taşıdığı hukuki sorumluluğun kapsamında olup olmadığı, bu itibarla da bu sorumluluğu kanunen temin eden ve aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi nezdinde akdedilen 140 no.lu Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigorta Poliçesi teminatının kapsamında olup olmadığı noktasında toplandığı anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamına göre çekişmesiz olduğu üzere, hasar, sigortalı aracın sürücüsünün dolum sonrasında araca bağlanan geri dönüşüm yakıt buharı kolunu tankerden sökmeden hareket etmesi nedeniyle dolum kolu ve bağlantı noktasına zarar verilmesi şeklinde gerçekleşmiştir. Raportör raporunda da izah edildiği üzere üçüncü şahsın zararını tazmin eden sigortalı aldığı temliknameye istinaden sigortacısına başvurmaktadır.

Dosya kapsamındaki çekişmenin tespitine ilişkin olarak yukarıdaki bentte belirttiğimiz üzere, aleyhine başvuru yapılan sigortacı, olayın Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmadığı bir yerde gerçekleştiğini, bu nedenle poliçe teminatının bulunmadığını beyan etmiştir.

Bu itibarla, dosya kapsamındaki çekişmeyi çözüme kavuşturabilmek için öncelikle, çekişmeye konu sigortanın teminatının kapsamını belirlememiz gerekmektedir. Bu kapsamın ilgili sigortanın tesis edildiği ve zorunlu kılındığı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 91. Maddesinde, işletenlerin bu kanunun 85/1. fıkrası hükmünde belirlenen sorumluluklarını temin etmek şeklinde belirlendiğini görmekteyiz.

“Karayolları Trafik Kanunu

İkinci Bölüm

Sigorta

Mali sorumluluk sigortası yaptırma zorunluluğu

Madde 91 (Değişik:17/10/1996 - 4149/33 md.)

İşletenlerin, *bu Kanununun 85 inci maddesinin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere* mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur.”

Yine, ilgili sigortanın genel şartlarında da, sigortanın kapsamının açıkça 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre işletene düşen hukuki sorumluluğun karşılanması olarak belirlendiğini görmekteyiz.

“ Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) Genel Şartları

A- SİGORTA KAPSAMI

A.1 – Sigortanın Kapsamı

Sigortacı, poliçede tanımlanan motorlu aracın işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebebiyet vermiş olmasından dolayı, **2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre işletene düşen hukuki sorumluluğu**, zorunlu sigorta limitlerine kadar temin eder. ”

Devamla, talep konusu olan sigortanın temin ettiği işletene düşen hukuki sorumluluğun kapsamının, Kanununun 91. maddesinde bahsi geçen hükümden ve genel şartların A.1. maddesinde belirtilen Kanunun ilgili diğer hükümlerinden tespit etmemiz gerekmektedir. Öncelikle, kanunda atıf yapılan 85/1'de sorumluluğun aşağıdaki şekilde belirlenmiş olduğunu görüyoruz.

“ İşletenin Hukuki Sorumluluğu

İşleten ve araç işleticisinin bağlı olduğu teşebbüs sahibinin hukuki sorumluluğu

Madde 85

(Değişik birinci fıkra: 17/10/1996 - 4199/28 md.) Bir motorlu aracın işletilmesi bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına yahut bir şeyin zarara uğramasına sebep olursa, motorlu aracın bir teşebbüsün unvanı veya işletme adı altında veya bu teşebbüs tarafından kesilen biletle işletilmesi halinde, motorlu aracın işleteni ve bağlı olduğu teşebbüsün sahibi, doğan zarardan müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar. ”

Somut olayda, hasarın aracın işletilmesi sırasında olduğu ve bir şeye zarar verildiği hususları çekişmesizdir.

Diğer yandan, Kanuna göre işletene düşen hukuki sorumluluğun kapsamının tespit edilebilmesi için kanunun uygulanma alanının da belirlenmesi gerekmektedir. Kanunda uygulanma alanı, dosyamızdaki çekişmenin de düğümlendiği noktayı açıklığa kavuşturabilecek olan 2. maddede belirlenmiştir.

“ Kapsam

Madde 2

Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da, bu Kanun hükümleri uygulanır. ”

Görüldüğü üzere, Kanun'un 2. Maddesinde uygulama alanı açıkça belirlenmiştir. Kanun'un 3. maddesinde de karayolu, trafik için kamunun yararlanmasına açık yerler olarak tanımlanmıştır. Yine, Kanunun 1. Maddesinde, amaç olarak, karayollarında can ve mal güvenliğinin sağlanması belirlenmiştir.

Bu itibarla, Kanunun bu hüküm lerinde belirlenen karayolu veya karayolu olarak değerlendirilen yerlerde bu kanun hükümleri uygulanacaktır. Buna göre, bu kanun ile getirilen işletenin hukuki sorumluluğu da karayolu veya karayolu olarak değerlendirilebilecek yerlerde söz konusu olacak, bu mahaller dışında kişilerin genel hükümlere göre söz konusu olan hukuki sorumluluğu ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Nitekim, dosyamız kapsamındaki çekişmede sigortacının olayın karayolu dışında gerçekleştiğini ileri sürmesinin nedeni de, olayın, kanunun uygulanmadığı dolayısıyla kanuna göre işletene düşen hukuki sorumluluğun söz konusu olmadığı bir yerde gerçekleştiğini ortaya koyup yine aynı kanunda düzenlenen bu sorumluluğun temin edildiği sigortanın teminatının somut olayda geçerli olmayacağını kanıtlamaya çalışmaktır.

Bu itibarla, somut olayda, dosya kapsamına göre, meydana gelen hasarın, Kanunun bu hükmü kapsamında karayolu veya karayolu olarak değerlendirilen bir mahalde gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespit edilmesi gerekmektedir.

Başvuru sahibi sigortalı başvuru dilekçesinde olayın karayolunda meydana gelmediğini beyan etmiştir. Aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketi de olayın gerçekleştiği yerin kamuya kapalı rafineri olduğunu, buraya giren araçların özel izin ve kontrollerden sonra içeri alındığını beyan etmektedir.

Dosya kapsamından, aracın söz konusu hasara sebep olduktan sonra, T yönetimine, bu yönetim tarafından kabul edilen bir taahhüt verilmediği sürece olay mahallinden ayrılamadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtilen taraf beyanları yanında, bu bilgi de olayın kamuya açık bir mahalde gerçekleşmediğini ortaya koymaktadır. Buna göre, olay kamuya açık bir alanda vuku bulmadığı gibi, T/Akaryakıt Dolum Alanında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan bir mahalde de meydana gelmemiştir. Bu itibarla, hasar dolum sahasında ve dolum için yanaşılan mahalde gerçekleşen ve Karayolları Trafik Kanunu kapsamında olmayan bir vaka olarak değerlendirilmelidir. Bu itibarla, araç malikinin bu olaydan dolayı sorumluluğu haksız fiil ve istihdam edenin mesuliyetleri kapsamında genel hükümlere göre söz konusu olabilecektir.

Neticede, olayın gerçekleştiği mahallin karayolu olmadığı, Kanunun 2. maddesine göre karayolu olarak değerlendirilebilecek yerlerden biri olması için gereken şartların da ilgili olay mahalli için söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Yukarıda dayanakları ve gerekçeleri ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, dosya kapsamına göre meydana gelen hasarın 2918 sayılı Kanunun uygulama alanı dışında meydana geldiğine kanaat getirilmiş, bu nedenle başvuru sahibinin meydana gelen hasardan Karayolları Trafik Kanunu'nda düzenlenen işlemin hukuki sorumluluğu mucibince değil, genel hükümlere göre sorumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla, başvuru konusu talebin Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Mesuliyet sigortasının kapsamında olmadığı ve başvuru sahibinin talebinin reddi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Yukarıda izah edilen gerekçelerle;

- a- Hakem davasının reddine,**
- b- Davacı tarafından yapılan ve başvuru ücretinden ibaret olan toplam 35,00 TL'nin davacı üzerinde bırakılmasına,**
- c- Davalı kendisini vekille temsil ettirmediğinden davalı yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,**

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin ilgili fıkrası uyarınca 14.12.2011 tarihinde miktar itibarıyla kesin olmak üzere karar verildi.

*** * ***

GERİ

2. 12.12.2011 tarih ve K-2011/1028 sayılı Hakem Kararı

Değerlendirme, Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Tarafların iddia ve savunmaları ile taraf delillerinin yürürlükte mevzuat çerçevesinde yapılan değerlendirmesinde,

Başvuru sahibi 20.05.2011 tarihinde düzenlenen maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağını gerekçe göstererek aleyhine başvuru yapılan X Sigorta AŞ'den maddi zararının ilgili poliçe hükümleri gereği talep etmektedir. Taraflar arasında ki uyuşmazlık hasarın belirtilen şekilde meydana gelip gelmediği ve hasar miktarı konusundadır.

01.04.2008 tarihinden itibaren sırf maddi hasarla sonuçlanan kazalarda tarafların kendi aralarında tutanak düzenlemelerine izin verilmiştir. (bazı istisnalar haricinde) Tarafların imza ettiği tutanağa göre, 34 G plakalı araç tali sokaktan geri manevra yaptığı esnada caddede seyir halinde bulunan başvuru sahibine ait 34 D plakalı araca çarpmıştır. Çarpma sonucu tarafların çizimine göre 34 D plakalı aracın sol arka tarafında, 34 G plakalı aracın ise arka tarafından hasarlandığı belirtilmiştir. Başvuru sahibinin dosyaya sunduğu 3 adet resimden iki adeti 34 G plakalı aracın hasarlı halini göstermektedir.

Başvuru sahibi 20.05.2011 tarihli kazadan sonra X Sigorta A.Ş. ye müracaat etmiştir. Müracaat üzerine X Sigorta tarafından hasar dosyası açılmış ve hasarın tespiti için K Sigorta Ekspertiz Hizmetleri Ltd.Şti.den eksper görevlendirilmiştir. Ekspertiz tarafından başvuru sahibinin aracında ve kazaya sebebiyet veren sigortalı araç üzerinde yapılan incelemede, meydana gelen hasar uyumsuz olarak tespit edilmiştir. Ayrıca yine eksper tarafından yapılan araştırmada kazaya sebebiyet veren araç görülmüş ve resimleri çekilmiştir. Daha sonra sigortalı araç görülmek istendiğinde ise aracın gösterilmediği belirtilmiştir.

Başvuru sahibi tarafından dosyaya sunulan fotoğraflarda 34 G plakalı aracın kaza sonrası sol arka stop lambalarının kırık olduğu, arka tamponun sol taraftan şaseye bağlantı noktasının koptuğu, soldan sağa doğru ise büyük bir kırık daha olduğu görülmektedir. Oysa eksper tarafından bir gün sonra 34 G plakalı aracın resimleri çekildiğinde (4 adet resim) stop lambasının değiştirilmiş ve araçta eski fakat sağlam bir tamponun olduğu görülmektedir. Yine başvuru sahibine ait aracın sol arka kapısı orta çitanın üstünden içeriye doğru göçmüş olduğu halde 34 G plakalı aracın bagaj kısmında bir hasar bulunmamaktadır. Stop lambalarının kırıldığı ve tamponun bir tarafının koptuğu geri kalan kısmının ise kırıldığı bir çarpışmada yükseklik olarak diğer araçtaki hasara göre bagaj kısmında hasar olması gerekmektedir. Başvuru sahibinin aracı 1984 model bir araç olup çarpan araç ise 1997 model K marka araçtır. Araç eski olup resimlerden de görüleceği üzere yer yer paslanmalar da mevcuttur. Bu tip eski araçlar herhangi bir çarpma anında daha fazla hasar görürler. Üstelik geri manevra yapıp diğer aracın sol arka kapısını içeriye doğru göçerten kartal tipli bir aracın bagaj kısmının da en azından içeriye doğru göçmesi gerekirdi. Gerek başvuru sahibinin sunduğu resimler gerekse de eksperin çektiği resimlerde ise 34 G plakalı aracın bagaj kısmında hiçbir hasar bulunmamaktadır. Dikkat çekici bir diğer hususta stop lambaları dağılan, stop lambasının hemen altında ki tampon kısmı yerinden kopan araçta stop lambalarının sağ ve üst tarafında bir çizik dahi bulunmamaktadır.

Çarpan ve çarpılan araç resimleri ve hasar karşılaştırıldığında hasarın tarafların kendi aralarında tuttuğu tutanakta belirtildiği şekilde olmadığı, başvuru sahibinin aracının başka bir yerde ve şekilde hasar gördüğü kanaati oluşmuştur. Araçlar arasında ki hasarın uyumsuzluğu nedeniyle aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinin hasarı ödememe gerekçesi haklı ve hukuka uygundur. Başvuru sahibinin başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

Sonuç

1 – Başvuru konusu hasarın tutanakta belirtilen şekilde meydana gelmediğinden (hasarlar uyumsuz) başvuru sahibinin talebinin REDDİNE,

2 – Davacının yatırmış olduğu Komisyon başvuru ücretinin başvuru reddedildiğinden başvuru sahibinin üzerinde bırakılmasına,

3 – Sigorta şirketi kendisini vekille temsil ettirdiğinden karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre hesap ve takdir olunan 550,-TL avukatlık ücretinin başvuru sahibinden alınarak X Sigorta A.Ş.ye ödenmesine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 16.fikrası uyarınca kesin olarak karar verildi.

GERİ

3. 13.10.2011 tarih ve K-2011/ 849 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi S tarafından 16/05/2011 tarihinde Komisyonumuza iletilen ve X Sigorta AŞ ile yaşandığı beyan edilen uyuşmazlık talebinin konusu, ilgili sigorta kuruluşu tarafından tanzim edilen 127 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (TRAFİK) Sigorta poliçesi kapsamında sorumluluğu temin edilen 34 U plakalı araç ile başvuru sahibi S'a ait 34 Y plakalı aracın karıştığı maddi hasarlı trafik kazasına ilişkindir.

Başvuru sahibi S tarafından özetle, sigorta şirketince reddedilmiş olan 3.750,-TL (23.05.2011 tarihli yazı ile talep edilen miktar 3.720,-TL olarak düzeltilmiştir) hasarının tazmin edilmesi talebi ile Tahkim Komisyonuna müracaatta bulunulmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Dosyaya ilişkin uyuşmazlığın, sigorta şirketinin, inceleme sonucu hasarın belirtilen şekilde oluşmasının mümkün olmaması ve araçların üzerindeki izlerin birbiri ile uyum sağlamadığı gerekçesi ile tazminat talebini reddetmesinden ötürü doğduğu anlaşılmaktadır.

Başvuru sahibi, 05/02/2011 tarihinde seyir halinde ilerlerken karşı yönden önüne çıkan köpeğe çarpmamak için biranda kendi şeridine kıran kamyonun (her ne kadar kamyon olarak belirtilmiş ise de, belgelerden kazaya karışan aracın otomobil olduğu anlaşılmaktadır) çarpması sonucu 34 Y plakalı aracında hasar oluştuğunu, kamyon sürücüsünün suçunu kabul ettiğini ve aralarında trafik tespit tutanağı tuttuklarını belirtmektedir.

Tramer Kaza Tespit Tutanağı Genel Bilgileri çıktısı üzerindeki kusur oranlarına ilişkin kayıt incelendiğinde; şirketler arasında mutabakatla başvuru sahibine ait 34 Y plakalı aracın kusursuz, sigorta şirketine sigortalı 34 U plakalı aracın ise %100 kusurlu bulunduğu görülmüştür. 34 U plakalı araç sürücüsünün karşı seride geçerek kazaya neden olduğundan asli kusurlu olduğu 34 Y plakalı araç sürücüsünün ise kusursuz olduğu sonucuna varılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından, aracın hasarına karşılık olarak 3.750 TL talep edildiği anlaşılmaktadır. Ancak daha sonra, 23.05.2011 tarihli yazı ile talep edilen miktar 3.720 TL olarak düzeltilmiştir.

Sigorta Şirketi, gerek eksper tarafından gerekse yaptırılan özel araştırmada bildirilen görüşler doğrultusunda hasarın belirtilen şekilde meydana gelemeyeceği, tarafların iddialarının gerçeği yansıtmadığı sebepleriyle hasarı kabul etmemektedir. Araçlarda meydana gelen hasarın belirtildiği şekilde meydana gelemeyeceği, araçlar üzerinde diğer araca ait boya izlerinin bulunmaması ve kazaya karışan sürücülerin beyanlarının şüphe uyandırması ret sebebine gerekçe olarak gösterilmektedir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 92. Maddesi ve Karayolları Motorlu araçlar Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartlarının A.3 maddesinde teminat dışı haller sayılmış bulunmaktadır. Dosyamızda ret sebebi olarak bu hallerden birine dayanılmamaktadır.

Hasarın oluş şekline ilişkin kaza tespit tutanağı ve talep sahibinin beyanları incelendiğinde, meydana gelen hasar ile uyumsuzluğu tespit edilememiştir. Zira 34 U plakalı aracın karşı şeride geçerek 34 Y plakalı araç ile çarpıştığı belirtilmektedir. Araçların bu çarpışmadan kaçınmak için yapacakları manevralar neticesinde, 34 Y plakalı aracın sol ön tarafı ile 34 U plakalı aracın ön tarafının ortası veya sağ ön tarafı ile çarpışması durumunda söz konusu hasarın meydana gelmesi mümkündür. Araçların hasarları incelendiğinde, hasarın sürtme

şeklinde değil çarpma şeklinde meydana gelebileceği anlaşıldığından, araçların üzerinde diğer araca ait boya bulunmaması normaldir. Tutulan kaza tespit tutanağının hasara esas alınması gerektiğinden, sigorta şirketinin mevzuatta belirtilen teminat dışı hallerden birine dayanmaması, ret sebeplerinin somut olarak ispatlanamaması, hasarın belirtilen araçlar arasında meydana gelmediğine ilişkin sübjektif kanıların ise hükme esas alınamayacağı dikkate alınarak hasarın sigorta şirketince karşılanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Hasarın miktarı üzerinde de tarafların anlaşamadığı, başvuru sahibinin 3.750,00 TL talep ettiği sigorta şirketince yaptırılan eksper incelemesinde ise hasar tutarının 2.785,28 TL olduğu görülmektedir.

Talep sahibince ibraz edilen belgeler arasında yapılan tamirat nedeniyle ödeme yaptığına ilişkin belge veya fatura bulunmamaktadır. Sadece T Otomotiv kaşeli ve 3.720,-TL tutarlı parça fiyatlarına ilişkin liste ibraz edilmiştir. Talep sahibince hasar tutarına ilişkin bir belge veya fatura ibraz edilmediğinden ve yapılan tamirata karşılık ödemede bulunduğu dair bir makbuz da dosyamızda bulunmadığından talep edilen tutarın aynen kabulü mümkün görülmemiştir.

Sigorta şirketince yaptırılan eksper incelemesi sonucu, hasarlı parçalar tespit edilmiş, bu parçaların katalogdaki birim fiyatları belirtilerek toplam hasar miktarına işçilik bedeli de eklenerek talep sahibinin toplam zararı tespit edilmiştir. Raporun hasara uyumlu olması, parça birim fiyatlarının katalogdan alınması ve talep sahibinin de aksi bir belge ibraz edememesi nedeniyle eksper raporunda belirtilen tutarın hükme esas alınması uygun görülmüştür. Mezkur eksper raporu ile hasar gören parçalar karşılığı 1.550,41 TL, işçilik için 810 TL olmak üzere KDV dahil toplam 2.785,28 TL hasar hesaplandığı görülmektedir.

34 U plakalı araç, 02.02.2011/2012 vadeli, 127 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi ile maddi zararlar için araç başına 20.000 TL azami poliçe teminat limitleri ile X Sigorta AŞ tarafından sigortalıdır. Tespit edilen hasar tutarı teminat limitleri altında kalmakta olup hasarın teminat kapsamında olduğu ve sigorta şirketince karşılanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tüm bu değerlendirme ve tespitler karşısında, 34 Y plakalı araçta meydana gelen zararın trafik sigortası teminatı içinde kaldığı sonucuna varılmıştır. Talebe konu hasarın trafik sigortası teminatına dahil olması dolayısı ile başvuru sahibinin talebinin kabulüne, yargılama masrafi olarak başvuru sahibi tarafından yatırılan başvuru ücretinin kabul oranına göre aleyhine başvuru yapılan sigorta şirketinden alınarak başvuru sahibine ödenmesine karar verilmiştir.

Sonuç:

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde;

1. Talebin kısmen kabulü ile 2.785,28 TL nin, X Sigorta AŞ'den alınarak Başvuru Sahibi S'a ödenmesine,
2. Başvuru Sahibi tarafından faiz talebinde bulunulmadığından ve avukat ile de temsil edilmediğinden faiz ve avukatlık ücreti takdirine gerek bulunmadığına,
3. Başvuru Sahibinin yatırmış olduğu 35,00 TL Komisyon harç ücretinin kabul/ret oranına göre 26,21 TL sının X Sigorta AŞ'den alınarak Başvuru Sahibin S'a verilmesine, bakiye tutarın Başvuru Sahibi üzerinde bırakılmasına,
4. X Sigorta AŞ avukat ile temsil edildiğinden 2011 yılı Avukatlık Asgari Ücret tarifesine 200,-TL avukatlık ücretinin Başvuru Sahibi S'dan alınarak X Sigorta AŞ'ne verilmesine, kesin olarak karar verildi.13.10.2011

GERİ

4. 26.10.2011 tarih ve K-2011/910 sayılı Hakem Kararı

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi Sigorta Tahkim Komisyonuna yaptığı 29/08/2010 tarihli ve 2011/E-1249-38 sayılı başvurusunda;

- H adına kayıtlı 39 L plakalı araç ile M adına kayıtlı 10 L plakalı traktörün karışıkları maddi hasarlı trafik kazasında 39 L plakalı aracın kusurlu bulunduğunu, ancak 10 L plakalı aracının hasar anında geçerli KTK Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçesi bulunmaması nedeniyle taraflar arasında düzenlenen maddi hasarlı trafik kazası tespit tutanağının geçersiz olması gerekçesiyle X Sigorta AŞ'nin hasar talebini reddettiğini

belirterek, durumun değerlendirilmesini ve Aleyhine Başvuruda Bulunulan X Sigorta AŞ'den (Davalı) 2.468,00 TL tutarındaki zararın tazminini talep etmiştir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Karayolları Trafik Kanunu Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası teminatı 22/05/2010 – 22/05/2011 dönemini kapsamak üzere 347 numaralı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi ile X Sigorta AŞ tarafından sağlanan, H adına kayıtlı 39 L plaka sayılı araç, 05/11/2010 tarihinde iki araçlı trafik kazasına karışmıştır. Başvuru sahibi M kazaya H adına kayıtlı ve X Sigorta AŞ tarafından Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası yapılmış olan 39 L plakalı aracın neden olduğunu ileri sürmekte ve oluşan zararının tazminini X Sigorta AŞ'den talep etmektedir.

Başvuru sahibine ait 10 L plaka sayılı aracın dosyada mevcut ruhsatname fotokopisi incelendiğinde, aracın başvuru sahibi M'ya ait olduğu, malikin adresinin ruhsat üzerinde Çıkrıkçı Köyü Edremit / Balıkesir olarak kayıtlı olduğu görülmüştür.

Başvuru sahibi, 05/11/2010 tarihinde saat 18:35 sıralarında karşı yönden gelen 39 L plakalı aracın sola ani dönüş yaparak, oğlu R sevk ve idaresindeki 10 L plakalı traktörüne çarptığını, Jandarmanın arandığını, bu arada başka bir kazaya yol açmamak ve toplanan insanların da etkisiyle cep telefonu ile fotoğraflar çekilerek (karanlık olduğundan fotoğraflar çıkmadığı belirtilmiştir.) araçların halk tarafından yol kenarına alındığı ve bu sırada gelen jandarmanın sürücülere anlaşılacaklarını sorması üzerine anlaşmalarını belirttikten sonra çekici çağrılarak aracın servise (U Yetkili Servisi) çekildiğini beyan etmektedir.

Başvuru sahibi ayrıca, ertesi gün hasarlı araçların fotoğraflarının tekrar çekildiğini kazaya sebebiyet veren 39 L plakalı aracın sürücüsüyle anlaşmalı tutanağın doldurulduğunu, oğlunun kullandığı 10 L plakalı traktörün zorunlu trafik sigortasının gününün geçtiğinin fark edildiğini, 10/11/2010 tarihinde evrakların tamamlanarak kazaya sebep olan 39 L plakalı aracın sigorta şirketine (X Sigorta AŞ) anlaşmalı kaza tutanağının fakslandığını, sigorta şirketi tarafından atanan eksperin anlaşmalı tutanağı servisten aldığını ve kazanın 10/11/2010 tarihinde değil 05/10/2010 tarihinde olduğunun belirtilmesi üzerine hemen sehven olduğuna dair bir düzeltme yazısı fakslandığını, sonrasında Şirketin zorunlu trafik sigortasının olmadığı belirtilerek dosyanın kapatıldığını belirtmektedir.

Başvuru sahibi 39 L plakalı aracın sürücüsünün hatalı olduğunun tutanakta da beyan edildiğini, kaza anında görgü tutanaklarının da sürücüyü suçlu bulduklarını, sigortalı araç

sürücüsünün de kendisini suçlu bulduğunu, traktörün kendi imkanları ile yaptırıldığını belirterek 2.468 TL tutarındaki hasarın tazmin edilmesini talep etmektedir.

Komisyon tarafından başvuru sahibine gönderilen 07/09/2011 tarihli yazı ile hasar tutarı olan 2.468 TL'lik tutara dayanak bilgi ve belgeler (teklif, fatura vb) ile açıklayıcı yazılı ve imzalı beyan ve kaza tespit tutanağı fotokopisinin gönderilmesi talep edilmiştir. Söz konusu belgeler Raportör Raporu tamamlandıktan sonra 05/10/2011 tarihinde Komisyona intikal etmiş olup, Komisyonun 06/10/2011 tarihli yazısı (Ek:26) ekinde 07/10/2011 tarihi itibarıyla Hakemliğimize ulaşmıştır. Başvuru sahibinin 03/10/2011 tarihli beyan yazısında kazaya ait tespit tutanağının X Sigorta AŞ tarafından tayin edilen Eksper C tarafından kazalı aracın bulunduğu U yetkili servisinden alındığı, olaya ilişkin hasar dosyasının X Sigorta Ege Bölge Müdürlüğünde olduğu belirtilerek, U yetkili servisi tarafından düzenlenen belge ile aracın tamir masrafının 2.472,10 TL olduğu ileri sürülmektedir.

X Sigorta AŞ'ye Komisyon tarafından gönderilen 07/09/2011 tarihli yazıya istinaden sigorta şirketi vekilleri tarafından gönderilen 14/09/2011 tarihli cevap yazısında;

Şirket H adına kayıtlı minibüsün 22/05/2010 - 22/05/2011 vadeleri ile Karayolu Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi ile teminat altına alındığını ve sigortalı aracın 05/11/2010 tarihinde iki taraflı maddi hasarlı trafik kazasına karışması sonucu 10 L plakalı araca kusurlu olarak zarar verdiğini kabul etmektedir.

05/11/2010 tarihinde meydana gelen kazaya ilişkin ihbarın, hasar tarihinin 10/11/2010 tarihi olduğu belirtilerek 11/11/2010 tarihinde yapıldığını, ihbarın akabinde konu ile ilgili yapılan inceleme ve araştırma sonucu kazanın düzenlenen irade beyanından 5 gün önce, 05/11/2010 tarihinde, meydana geldiğini ve gerçek kaza tarihinde mağdur 10 L plakalı aracın trafik sigorta poliçesinin olmadığını bu nedenle poliçe düzenlettirdikten sonra irade beyanı tutanağının düzenlendiğinin tespit edildiğini,

Mağdurun gerçek kaza tarihi olan 05/11/2010 tarihinden bir gün sonra Y Sigorta AŞ'den 247 nolu Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi düzenlettirdiğini, akabinde 10/11/2010 tarihli irade beyanlı anlaşmalı tutanak düzenlendiğini,

Söz konusu trafik poliçesinin kazadan sonra düzenlenmesinin, tutanağın gerçek tarihi ile düzenlenmemiş olmasının sigortacılığın genel prensiplerinden iyi niyet ve gerçek beyandan uzak olduğu, kasıtlı olarak gerçeğe aykırı tutanak düzenlendiği, bu nedenlerle gerçeğe aykırı tutulan ve geçersiz olan tutanağa dayanarak yapılan hasar takibinin değerlendirilmesinin mümkün olmadığı gibi mevzuata da aykırılık teşkil ettiğinden söz konusu tazminat talebinin red edildiğini beyan etmektedir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Talep hukuki niteliği itibarıyla; sigorta sözleşmesinden kaynaklanan tazminata karar verilmesi isteminden ibarettir. Hakemliğimizce başvuru sahibi ve sigortacı tarafından dosyaya sunulan beyan ve belgeler incelenip değerlendirilerek öncelikle, tarafların aktif ve pasif husumet ehliyetinin varlığı, başvuruya konu hasarın poliçenin vadesi içinde gerçekleşip gerçekleşmediği, menfaat alakasının olup olmadığı hususları dosya üzerinden incelenmiştir. Dosyanın tarafları arasında bu hususlarda bir ihtilaf bulunmamaktadır.

Sigortacı, 05/11/2010 tarihinde meydana gelen trafik kazası ile ilgili olarak mağdur aracın kaza anında Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçesinin olmaması sebebiyle tarafların anlaşmalı trafik kazası tespit tutanağı düzenleyemeyeceklerini, mağdur araca ait trafik poliçesinin kazadan sonra düzenlenerek tutanağın gerçek tarihi ile düzenlenmemiş olmasının sigortacılığın genel prensiplerinden iyi niyet kuralını ihlal ettiğini, gerçeğe aykırı düzenlenen ve geçersiz olan tutanağa dayanarak yapılan hasar takibinin değerlendirilmesinin mümkün olmadığı gibi mevzuata da aykırılık teşkil ettiğini ileri sürerek hasar talebini reddetmiştir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan 2007/27 sayılı Genelge ile yalnız maddi hasarla sonuçlanan kazalardan sonra kazaya karışan sürücülerin kazanın oluş şekli üzerinde anlaşmaları durumunda “Maddi Hasarlı Trafik Kazası Tespit Tutanağı” düzenleyebilecekleri hususu düzenlenmiştir. Genelge’de ayrıca aşağıdaki durumlarda anlaşmalı kaza tespit tutanağı düzenlenmeyeceği, bu durumlarda 155 veya kaza mahalli Jandarma bölgesiyse 156 numaralı telefonda trafik zabıtasına haber verileceği belirtilmektedir.

Bu durumlar;

- Sürücü belgesiz motorlu araç kullanılıyorsa veya yetersiz sürücü belgesi ile motorlu araç kullanılıyorsa,
 - Sürücüde yaş küçüklüğü varsa,
 - Sürücüde alkol veya akıl sağlığı şüphesi varsa,
 - Kazaya karışan araçlardan biri veya daha fazlası kamu kurumlarına ait ise,
 - Kamu kurumlarına ait eşyada zarar meydana gelirse,
 - Trafik Kazasında sadece 3 üncü kişilere ait eşyalara zarar gelirse,
 - *Kazaya karışan araçlardan birinin veya birkaçının trafik sigortası yok ise,*
 - Trafik kazası ölüm ve/veya yaralanma ile sonuçlanmışsa
- şeklinde sıralanmıştır.

Düzenlemeye göre, kazaya karışan araçlardan birinin veya birkaçının kaza anında geçerli trafik sigortası yok ise anlaşmalı kaza tespit tutanağı tutulmaması gerekmektedir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun “Trafik Kazalarına Karışanlar İle İlgili Kurallar” başlıklı 81 inci maddesinin (d) fıkrasında ise konuya ilişkin olarak;

“d) Kazayı; yetkili ve görevli memurlara bildirmek, bunlar gelinceye kadar veya bunların iznini almadan kaza yerinden ayrılmamak”

hükmü, maddenin devamında ise, “Yalnız maddi hasar meydana gelen kazalarda, kazaya dahil kişilerin tümü, yetkili ve görevli kişinin gelmesine lüzum görmezlerse, bunu aralarında yazılı olarak saptamak suretiyle kaza yerinden ayrılabilirler.”

hükmü mevcuttur. Bu durumda kazaya karışan tarafların kazayı yetkili ve görevli memurlara bildirmeleri ve bunlar gelinceye kadar veya izinlerini almadan kaza yerinden ayrılmamaları gerekmektedir. Ancak ilgili maddede yalnız maddi hasar meydana gelen kazalarda, kazaya dahil kişilerin tümü yetkili ve görevli kişinin gelmesine lüzum görmezlerse bunu aralarında yazılı olarak saptamak, diğer bir ifadeyle anlaşmalı kaza tespit tutanağı düzenlemek suretiyle kaza yerinden ayrılacakları belirtilmektedir. Kanun maddesinin gerek yukarıda yer verilen bölümünde gerek diğer bölümlerinde kazaya karışan araçlardan birinin veya birkaçının trafik sigortasının olmaması durumunda yetkili ve görevli kişinin gelmesi hususu bir zorunluluk olarak düzenlenmemiştir.

Davalı sigorta şirketi tarafından trafik sigorta teminatı verilmiş olan 39 L plakalı araç sola ani dönüş yaparak karşı yönden gelmekte olan başvuru sahibine ait araca çarparak hasarlanmasına sebep olmuştur. Araçların dönüş halinde uymak zorunda oldukları kurallar 2918 sayılı Kanun'un 53 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre sola dönüş yapacak aracın "dönüşe başlamadan, sağdan gelen taşıtlara ilk geçiş hakkını verme"si gerekmektedir.

2918 sayılı Kanun'un "Trafik Kazalarında Sürücü Kusurlarının Tespiti ve Asli Kusur Sayılan Haller" başlıklı 84'üncü maddesinde ise "doğrultu değiştirme manevralarını yanlış yapma" asli kusur sayılmıştır. Bu durumda 39 L plakalı araç başvuru sahibine ait araca dönüş kurallarına aykırı hareket ederek çarpmış olması dolayısıyla asli kusurludur ve bu husus taraflar arasında düzenlenen anlaşmalı kaza tespit tutanağında belirtilmiştir. Ayrıca hasara sebebiyet veren 39 L plakalı araç sürücüsü X Sigorta AŞ Ege Bölge Müdürlüğüne yazdığı yazıda aynı gün bu kazadan sonra bir kazaya daha karıştığını ifade etmektedir. Başvuru sahibine ait aracın kaza anında geçerli bir trafik sigortasının bulunmuyor olması zarar gören olarak maruz kaldığı zararın karşı tarafça giderilmesini istemesine engel değildir. Davalı sigorta şirketinin başvuru sahibinin maruz kaldığı gerçek zarar tutarını karşılaması gerekmektedir.

Başvuru sahibinin talep ettiği ve U Yetkili Servisinden alınan hasar dökümü (topam tutar 2.472,10 TL) ile belgelendirilen 2.468,00 TL'lik tazminat talebine X Sigorta AŞ tarafından herhangi bir itirazda bulunulmadığından, söz konusu tutarın başvuru sahibine ödenmesi gerektiğine karar verilmesi gerekmiştir.

Hüküm

- 1- Başvuru sahibi M'nın 2.468,-TL tutarındaki tazminat talebinin KABULÜ ile bu miktarın X Sigorta AŞ'den tahsiline,
- 2- Aleyhine başvuruda bulunulan X Sigorta AŞ tarafından yapılan masrafların kendi üzerinde bırakılmasına,
- 3- Talep edilmediğinden faiz hakkında karar verilmesine yer olmadığına,
- 4- Başvuru sahibi dosya içinde avukatla temsil edilmediğinden vekalet ücreti tayinine yer olmadığına,
- 5- HMK 442 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, 35,-TL Tahkim Komisyonu başvuru ücretinin X Sigorta AŞ'den tahsili ile M'ya ödenmesine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 16'ncı fıkrası uyarınca 26/10/2011 tarihinde kesin olarak karar verildi.

GERİ

5. 14.10.2011 tarih ve K-2011/ 870 sayılı Hakem Kararı

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

İhtilaf konusu olayda, çözümlenmesi gereken husus, sigorta kuruluşuna Trafik sigortası ile sigortalı 34 H plakalı araç sürücüsünün meydana gelen kazada kusurlu olup olmadığı ile hasar miktarının ne olduğu konularında toplanmaktadır.

I-Kusur yönünden inceleme;

İhtilaf konusu kaza, Kocaeli, Çayırova, Atatürk Mahallesi, Cumhuriyet Caddesinde, Yunus Emre İlkokulunun önündeki kavşakta meydana gelmiştir.

Sürücüler tarafından düzenlenen maddi Hasarlı Trafik Kazası Tutanağında, çizilen krokiden ve sürücü beyanlarından hangi yolun asli hangi yolun tali konumda olabileceği hususunda bir açıklık bulunmamaktadır.

41 T plakalı araç sürücüsü Ö, “kavşağa geldiğimde sağdaki sokaktan gelen araç süratli olduğu için.....kazanın meydana gelişinde kusursuz olduğunu” beyan etmiş,

34 H plakalı araç sürücüsü R ise,” Cumhuriyet Caddesinde giderken ...çarptık” diyerek beyanda bulunmuştur.

Sürücü beyanlarından ve çizdikleri krokiden kavşakta asli tali yol ayrımının bulunmadığından yolların eşit konumda olduğu kabul edilerek değerlendirme yapılmıştır. Taraflarca çizilen krokiden, başvuru sahibine ait 34 H plakalı aracın kaza sırasında kavşaktaki geçişi tamamlamak üzere olduğu anlaşılmaktadır. Bu aracın hasarı, dosyada mevcut fotoğraflardan da anlaşılacağı gibi sağ arka teker hizasından başlayıp sağ arka çamurluk, arka tampon ve sağ arka stop lambasındadır.

41 T plakalı aracın sadme sonucu kaldırırma çarpmak suretiyle ön kısmından hasarlanması da kazanın oluşumuyla uyumludur.

Her ne kadar KTK 57 md. ve KTY. 109 md. Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş ise, soldaki aracın sağdan gelen araca geçit hakkı vermek zorunda olduğu yazılı ise de kazayla ilgili kroki ve aracın hasarına ait fotoğraflar, başvuru sahibine ait 41 T plakalı aracın kavşaktaki geçişini tamamlamak üzere olduğu anlaşıldığından kanun ve yönetmelikteki bu kuralın bütünüyle başvuru konusu kazada uygulanması mümkün görülmemiştir.

Sigorta kuruluşunun başvuruyu değerlendirirken, Tramer'den alınan kaza senaryolarında tali yoldan ana yola çıkan aracın kazaya sebebiyet verdiği ve % 100 kusurlu olduğu senaryosuna itibar ederek hasarı reddettiği anlaşılmaktadır.

Yollarla ilgili somut hiçbir belge ve bilgi olmamasına rağmen Tramer'den alınan kaza senaryosunda ana yol tali yol ayrımı yapılarak kusurun belirlenmesi kazanın oluş şekline ve oluşan hasarlarla uygun olmadığından bu kusur tespitine itibar edilmemiştir.

Kazanın meydana gelmesinde kavşaktaki geçişini tamamlamak üzere olan ancak sağından gelen araca geçiş üstünlüğü tanımamış olan 41 T plakalı araç sürücüsü Ö % 50 nispetinde, kavşakta geçişin tamamlamakta olan araca arka tarafından çarpan ve kavşaklara yaklaşırken, kavşaktaki şartlara uyacak şekilde yavaşlamayan, gerekli dikkat ve özeni göstermeyen, zamanında fren tedbirine başvurmeyen 34 H plakalı araç sürücüsü R % 50 nispetinde kusurlu bulunmuştur.

II-Hasar miktarı yönünden değerlendirme;

Hasar miktarının tespiti bakımından dosya içinde hasarın giderildiğine dair herhangi bir onarım faturası, Mahkemece yapılmış bir tespit bulunmadığı gibi, dosyaya ibraz edilen

Ekspertiz raporunda da başvuru sahibine ait araçla ilgili hasar değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Ekspertiz Raporunda sadece işçilik tutarları, onarım boya ve kaporta toplamı olarak 220.00.TL olarak belirlenmiştir.

Ekspertiz Raporunda “Hasarlı parçalar hakkında hiçbir inceleme ve değerlendirme yapılmamış, “tazminat talep eden araç üzerinde yapılan incelemeler neticesinde aracın arka tampon hasarı görülmüş, aracın söküldükten sonra hasar maliyeti artabileceğinden yedek parça ve işçilik kısmi olarak girilmiştir.” denmiştir.

Dosyada hasar miktarı ancak fotoğrafların incelenmesiyle ve değerlendirilmesiyle değerlendirilebilecektir. Aracın net olarak çekilmiş fotoğraflarından anlaşılacağı gibi araçtaki arka kısım hasarları sağ arka çamurluk, arka tampon, sağ arka stop lambası, kısımlarındadır. Fotoğraflardan aracın, sağ ön kısmında ön tampon alt spooyler, sağ ön sis lambası, Inter Cooler radyatörünün hasarlanmış olduğu görülmektedir. Değişmesi gereken parçalarla işçiliklerin toplamının talep edilen 4.800.00.TL’yi geçebileceği, bu talep edilen rakamın 1.500.00.-TL sinin onarım işçiliği, geri kalanının da parça bedeli olarak kabulü uygun görülmüştür.

Gerekçeli Karar ve Hukuki dayanak.

Değerlendirme bölümünde ayrıntılı olarak açıklandığı gibi ;

1-Başvuru sahibinin 07.03.2011 tarihindeki kazada meydana gelen hasarının, trafik poliçesi kapsamında bulunduğu ,

2-Kazanın meydana gelmesinde X Sigorta Şirketine Trafik Poliçesi ile sigortalı 34 H plakalı araç sürücüsü R’ün % 50, 41 T plakalı araç sürücüsü başvuru sahibi Ö’in % 50 nispetinde kurulu olduğu,

3-Kaza sırasında 41 T plakalı araçta meydana gelen hasarın 4.800.00. TL olduğu,

4-% 50 Kusur durumuna göre Başvuru sahibine ödenmesi gereken tutarın 2.400.00.-TL olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Hüküm

1-Başvuru sahibinin talebinin kısmen kabulü ile **2.400.00.TL nin** X Sigorta Şirketinden tahsiline, fazlaya ilişkin talebin reddine,

2-Başvuru sahibi tarafından faiz talep edilmediğinden bu konuda karar verilmesine yer olmadığına,

3-Başvuru sahibi tarafından yapılan **35.00.TL** masrafın kabul ve red oranına göre **17.50. TL** sının X Sigorta Şirketinden tahsiline, kalan kısmın başvuru sahibi üzerinde bırakılmasına,

4-Taraflar kendilerini vekille temsil etmediklerinden vekalet ücreti takdirine yer olmadığına 14.10.2011 tarihinde kesin olarak karar verilmiştir.

III. DİĞER SİGORTA POLİÇELERİNDEN DOĞAN UYUŞMAZLIKLAR HAKKINDAKİ KARARLAR

1. 24.10.2011 tarih ve K-2011/900 sayılı Hakem Kararı (İşyeri Sigorta Poliçesi)

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi; X Sigorta Şirketi tarafından İşyeri Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan işyerinde bulunan H marka matbaa baskı makinesinin arızalanması sonucu oluşan hasar tazminat taleplerinin sigorta şirketi tarafından ret edildiğini beyanla 2.732.00 TL tazminatın tahsilini talep etmiştir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Müracaat eden;

Başvuru formunda, sigorta şirketinin hasar tazminat talebini, 1-Makinenin yaşı 2-Eksik sigorta 3- Regülatör bulunmaması sebepleriyle ret ettiğini oysa, aşağıdaki nedenlerle ret sebeplerinin varit olmadığını iddia etmiştir.

1-Makinenin marka, model ve seri numaralarının acenteye teslim edildiğini, aksine poliçe tanzim edilmiş ise poliçenin batıl olduğunu, mağduriyetlerine sebep olduğunu, primin boşa ödendiğini,

2-Müşterinin ikame bedeli üzerinden sigorta yapılacağını bilmemesinin gayet doğal olduğunu, mağduriyetlerinin giderilmesi için sigorta bedelinin ikame bedeline çıkarılarak aradaki prim farkının tahsiliyle tazminatın ödenmesi gerektiğini,

3-Makinede regülatör bulunduğunu, elektrik voltajını düzenlediğini arızalanan kartın bu regülatöre ait olduğunu ayrıca regülatör gerekmediğini ileri sürmüştür.

“Sonuç” başlığı altında ise; kötü niyetli olmadıklarını, hatalı acentenin hasarı “Mesleki Sorumluluk Sigortasından” ödemekle mükellef olduğunu, X Sigortanın eksik sigorta nedeniyle prim farkını tahsil ederek Ex-Gratia (lütuf ödemesi) yapabileceğini, hasarın büyük bir meblağ tutmaması nedeniyle bir şekilde ödenmesini talep etmiştir.

Sigorta şirketi ise,

Sigorta Tahkim Komisyonu’na gönderdiği yazıda;”1995 model olan söz konusu makinenin, elektrik akımının düzensiz gelmesi sonucu hasarlandığını, poliçe özel şartlarında; “Aksi belirtilmedikçe modeli 10 yıldan eski olan makineler teminat harici olup, söz konusu makinelerin cins, marka, model yılı ve belgelerinin poliçede belirtilmesi kaydı ile teminat verilebilecektir” ve “Elektriksel nedenlerden kaynaklanan hasarlar, söz konusu makinelerin kullanma talimatlarına uygun olarak çalıştırılmaları ve modeli 10 yıldan eski makineler için kesintisiz güç kaynağı ve/veya gerekli voltaj düzenleyici sistem/regülatör bulundurulması kaydıyla temin edilecektir” notları bulunması nedeniyle herhangi bir voltaj düzenleyicisine bağlı olmayan 16 yıllık makineye ait hasarın teminat kapsamı dışında değerlendirildiğini, voltaj düzenleyici kartların makineye ait bazı hassas kartları korumak için kullanıldığı dolayısıyla, voltaj düzensizliğinden doğacak hasarlar ile ilgili tam bir koruma sağlamadığını” cevaben bildirmiştir.

Müracaat eden sigortalı ve sigorta şirketi arasında 22.01.2011 tarihinde düzenlenen İşyeri Sigorta Poliçesi ile gösterilen adresteki makine, emtia, demirbaş v.s den oluşan mallar sigortalı beyanı esas alınarak 17.01.2011/2012 vadeleri için ve acente aracılığı ile sigorta edilmiştir.

Sigortanın kapsamı, yangın, hırsızlık, cam kırılması, makine kırılması ve elektronik cihaz rizikoları ile teminat kapsamına dahil edilen ve poliçede ayrı ayrı yazılı ek sözleşme maddelerindeki rizikolardan oluşmaktadır. Bir başka ifade ile bu rizikolar için makine ve tesisat 106.000,00 TL, emtia 25.000,00 TL, demirbaşlar 10.000,00 TL sigorta bedelleri ile teminat altına alınmıştır. Makine teminatı işyerinde mevcut matbaa baskı makinesi dışındaki Polar Bıçak Makinesi ve Retromak Şase makinelerini de kapsamaktadır.

“Muafiyet” başlığı altında makine kırılması teminatı ile ilgili olarak meydana gelebilecek her bir hasarda beher makine için minimum 100 Euro olmak üzere,hasarın %10 oranında tenzili muafiyet uygulanacağı kayıtlıdır.

Düzenlenen poliçenin 10.sayfasında “Makine Kırılması Sigortası” başlığı altında bu riziko ile teminat kapsamı ayrıca ve açıkça yazılı olarak belirtilmiştir.

Burada, sigorta bedelinin yeni ikame değeri esasına göre belirleneceği, poliçede belirtilmediği takdirde 10 yıldan eski makinelerin teminat harici olduğu, teminat altına alınmış olsa bile 10 yıldan eski makinelerin kesintisiz güç kaynağı ve/veya gerekli voltaj düzenleyici sistem/regülatör bulundurulması kaydıyla temin edileceği ifade edilmiştir.

Arızalanan makine H marka, matbaa baskı makinesi olup imal tarihi 1995 dir. Makinenin merdane motorlarına 7.5 ve 15 volt elektrik gönderen 2 adet PWS kartının şebeke elektrik akımının düzensiz gelmesi nedeniyle arızalandığı ve arızanın giderilmesi için parça bedeli olarak 08.04.2011 tarihli fatura ile belgelendirilen 1.788,46 TL, servis ve işçilik için fatura ile belgelendirilen 944,00 TL olmak üzere toplam 2.732,46 TL bedelle onarıldığı anlaşılmaktadır. Hasar miktarı ve müracaat edenin talebi bu miktardan ibarettir.

Dosyada mevcut 27.04.2011 tarihli Ekspert Raporuna göre; makinenin ikame bedelinin 260.520,00 TL piyasa bedelinin 47.600,00 TL olduğu tespit edilmiştir. Sigorta bedeli/yeni ikame bedelinin oranıyla eksik sigorta oranı 0,5842 olarak bulunmuştur. Mevcut (KDV hariç) hasar bedeli 2.315,64 TL'nin bu oranda tenzili ile ödenebilir hasar (KDV hariç) 962,83 TL olarak hesaplanmış ayrıca bu miktardan poliçedeki muafiyet hükmüne göre minimum 100 Euro karşılığı 216,52 TL indirilerek nihai hasar miktarı 746,31 TL olarak tespit edilmiştir. Hesap şekli itibariyle bir hata mevcut değildir.

Ekspert raporu “İş bu ekspertiz raporu ilgili sigorta poliçe genel ve özel şartlarını hiçbir şekilde haleldar etmemek kayıt ve şartı ile tanzim ve imza edilmiştir” kaydını ihtiva etmektedir.

Gerekçe

Türk Ticaret Kanunu 1282. maddesine göre,geçerli bir sigorta sözleşmesi kurulduktan sonra oluşan rizikolardan sigortacı sorumlu olup oluşan maddi zararı ödemekle yükümlü ise de,zararın taraflar arasındaki sigorta sözleşmesinin hükümlerini teşkil eden poliçe genel ve özel şartlarındaki sigortanın konu ve kapsamındaki bir rizikodan doğması şarttır. Poliçe teminat kapsamı dışında bırakılan zararlardan ise sigortacı sorumlu değildir. Tazmin mükellefiyeti bulunmamaktadır.

Taraflar arasındaki ihtilaf öncelikle arızalanan makinenin poliçe teminat kapsamında olup olmadığına ilişkindir. Öncelikle bu husus incelenmelidir.

Police sigortalının beyanı esas alınarak düzenlenmiştir. Sigorta sözleşmelerinin sigorta ettirenin beyanına dayanarak düzenlenmesi Türk Ticaret Kanunu 1290 'ıncı hükmü uyarınca asıldır. Bu kapsamda Sigortalının sözleşme yapılırken doğru beyan mükellefiyeti bulunmaktadır.

Police Genel ve Özel şartları taraflar arasındaki sigorta sözleşmesinin hükümlerini teşkil eder. Bu hükümler tarafları bağlayıcıdır. Bu nedenle sözleşmenin tarafları arasındaki ihtilaf öncelikle police genel ve özel şartlarındaki hükümlere göre çözümlenmelidir. Nitekim bu husus polisenin son sayfasında "Önemli Uyarılar" başlığı altında şu şekilde yazılmıştır:

"Police Kapsamı: X Sigorta Şirketi, sigorta ettirenin ve sigortalının kendi açıklamalarına dayanarak ve bunların doğruluğuna güvenerek düzenlediği işbu policede belirtilen güvenceleri, policede sayılan ve police ile birlikte sigorta ettirene teslim edilen genel şartlar, özel şartlar ve klozlar çerçevesinde sağlar. İşbu police ile sigortalıya sağlanan sigorta teminatı, policede ve genel ve özel şartlarında teminata dahil olduğu belirtilmiş olan hususlarla sınırlıdır. Teminata dahil olduğu açıkça öngörülmüş bulunan hallerin dışındaki hiçbir hal, teminat dışında kalan haller arasında ayrıca sayılmış olmasa dahi kesinlikle sigorta kapsamı altında değildir."

Police kendisine teslim edilmiş olmakla müracaat eden/sigortalının tüm policeye ve dolayısıyla bu kayıtlara vakıf olduğunun kabulü gerekir. Kaldı ki ticaretle uğraşan sigortalının işlerinde basiretli bir tacir gibi davranmak ve iştilal konusuyla ilgili rizikoların teminat altına alındığı sözleşme hükümlerini incelemek zorundadır. Policedeki eksikliklerin veya hataların rizikodan önce ve talep halinde "Zeyilname" ile düzeltilmesi mümkündür.

Polisenin 10.sayfasında "Makine Kırılması Sigortası" başlıklı bölümün 5 ve 6 paragraflarında, sigorta edilen/edilecek 10 yıldan eski makineler ayrıca ve özel olarak düzenlenmiştir.

Bu hükümlere göre, 10 yıldan eski olan makineler aksi belirtilmedikçe teminat harici bırakılmıştır. 10 yıldan eski makinelerin teminattan yararlanmaları için cins, marka, model yılı ve bedellerinin belirtilmesi gerekmektedir. İhtilaf konusu policede aksinin kararlaştırıldığına dair bir açıklama ve kayıt bulunmamaktadır. Police şirkete iletilen teklifnameye göre düzenlenmiştir.

Mevcut durumda arızalanan 10 yıldan eski makine için verilmiş bir teminat söz konusu değildir. Bu nedenle müracaat edenin tazminat talep hakkı da bulunmamaktadır.

Teminat söz konusu olmadığından, arıza nedeninin keza, zararın tespiti safhasıyla ilgili "Eksik Sigorta" ve "İkame Bedeli"ne ilişkin iddialarının incelenmesi de gerekmemektedir.

Bununla beraber bir an için teminatın varlığı kabul edilse dahi, teminat verilmiş 10 yıldan eski bir makinenin elektriksel nedenden kaynaklanan hasarları kesintisiz güç kaynağı ve/veya gerekli voltaj düzenleyici sistem/regülatör bulundurulması kaydıyla karşılanacaktır. Makine içindeki bazı voltaj düzenleyici kartlar, bu özel şartta aranan kesintisiz güç kaynağı ve regülatör tanımlarıyla örtüşmemektedir.

Sonuç

Taraf, iddia ve savunmalarının değerlendirilmesi, dosyada mevcut belge ve delillerin incelenmesi sonucu;

- 1-İşyeri Sigorta Poliçesi Makine Kırılması teminatı kapsamı dışında kalan talebin reddine,
 - 2-Taraflar vekille temsil edilmediğinden bu konuda karar ittihazına yer olmadığına,
 - 3-Müracaat eden tarafından yatırılan 35,00 TL başvuru ücretinin uhdesinde bırakılmasına
- Kesin olarak 24.10.2011 tarihinde karar verildi.

* * *

GERİ

2. 11.10.2011 tarih ve K-2011-838 sayılı Hakem Kararı (Makine Kırılması)

Başvuruda Belirtilen Talep

Sigorta kuruluşu tarafından red edilen makine kırılması hasar tutarı 10.030 TL'nin tahsili talebidir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Dosya içeriğindeki belge ve bilgiler kapsamında, uyuşmazlığın temel nedeninin, başvuru sahibi Ç. San.ve Tic. Ltd. Şti. ile X Sigorta Şirketi arasında, ilgili sigorta kuruluşu tarafından düzenlenen Makine Kırılması Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan iş makinesinin 18.11.2010 tarihinde meydana geldiği beyan ve talep edilen hasarına ilişkin tazminat talebinin, gerek meydana gelen hasarların mutad kullanıma bağlı zamanla eskime sonucu oluştuğu gerekse makinenin taş ocağında kullanılması esnasında hasarlandığı gerekçeleri ile reddedilmesi kararına başvuru sahibi tarafından itiraz edilmesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Makine Kırılması Sigortası Genel Şartları 1.maddesinde sigorta teminatının kapsamı ile 3.maddesinde sigorta teminatının dışında kalan haller belirtilmiş olup, poliçenin tabi olduğu genel ve özel şartlar sigorta güvencesinin kapsamı düzenlenmiştir. Bu kapsamda, dosya muhteviyatında yer alan belgeler ve alınan bilirkişi raporu incelenerek sigorta konusu iş makinesinde meydana gelen hasarın sigorta örtüsünde veya sigorta teminatının dışında sayılan haller kapsamında bulunup bulunmadığının tespit edilmesi ve buna göre karar verilmesi yoluna gidilmiştir.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Başvuru sahibi adına tescilli ekskavatör, sigorta kuruluşu X Sigorta nezdinde Makine Kırılması Sigorta Poliçe tahtında 250.000 TL sigorta bedeli karşılığında 13.07.2010-2011 tarihleri arasında Makine Kırılması Sigortası Genel Şartları ve Poliçe Özel şartları kapsamında sigorta ettirildiği tarafların kabulündedir.

Sigorta konusu iş makinesinin, operatör beyanına göre maden ocağında çalıştığı, günlük bakım ve kontrolleri yaptığı sırada makinenin istikametlerinin çatlak olduğunu ve gergi millerinin kırık olduğunu fark ettiğini ve servise bildirdiğini, yetkili servisin 17.12.2011 tarihli raporunda ise hasarın bu şekilde teyit edildiği anlaşılmaktadır.

Sigortalı tarafından bu hasar nedeniyle, sigorta kuruluşuna yapılan hasar ihbarı sonucu, tayin edilen sigorta eksperinin makine üzerinde yaptığı inceleme ve tespit sonucu, sigortalı iş makinesindeki hasarın, maden ocağında çalıştırılması sırasında, istikamet tekerleklerinin aşınması ve çatlaması neticesi meydana geldiği, istikametlere bağlı çalışan gergi millerinin zamanla değişmesi gereken ömürlü yedek parçalar olduğu, mevcut hasarın makine kırılması genel şartlarına göre teminat kapsamına dahil olmadığı rapor edilmiş, hasar miktarının (her bir hasarda asgari 2.000 TL muafiyet tenzili) ile (KDV hariç) 4.500 TL olduğu rapor edilmiştir.

Dosyadan alınan 16.09.2011 tarihli bilirkişi raporunda ise, ekspertiz raporunda istikamet makarası ve gergi milindeki hasarların birbirinden bağımsız ayrı hasarlar olarak değerlendirilip, 2 defa muafiyet uygulanmasının doğru olmadığı, iş makinesinde söz konusu hasar bedelinin muafiyet tenzili ile (KDV dahil) 7.670,00 TL olduğu, ANCAK, ekskavatörün ağır koşullarda çalışmaya bağlı olarak istikamet tekerleklerinin ve gergi millerinin erken aşındığı, istikamet tekerindeki aşırı aşınma sonucu oluşan çatlamanın ve gergi mekanizmasında aşırı aşınma sonucu oluşan kırılmanın Makine Kırılması Genel Şartları'nın 3/h maddesi gereğince teminat dışında olduğu rapor edilmiştir.

Taraflar arasında aktedilen poliçenin tabi olduğu, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 11.maddesine göre tasdikli Makine Kırılması Sigorta Genel Şartları'nın teminat dışında kalan halleri düzenleyen 3.maddesinin h bendi uyarınca, “ Makinelerin normal işlemeden ve mutad kullanılmasından doğan aşınma ve yıpranmalardan veya çürüme, paslanma veya oksidasyondan, buhar kazanlarında kireçlenme ve çamurlanmadan işletmede doğrudan doğruya meydana gelen etkilerden, atmosferik ve sair şartların sebebiyet verdiği tedrici bozulmalardan,” oluşan hasarlar sigorta kapsamı dışında bırakılmıştır.

Dosyadan alınan teknik rapor ile başvuru sahibinin talep ettiği iş makinesindeki hasarların mutad kullanmadan kaynaklanan aşırı aşınma sonucu meydana geldiği ve sigorta teminatı dışında kaldığı sonucuna varılmaktadır. Ayrıca, poliçe özel şartı ile sigorta konusu makinenin, maden ve taş ocağında kullanılması sırasında meydana gelecek hasarlarda teminat harici bırakılmıştır. İş makinesi operatörünün beyanına göre mevcut hasarların maden ocağında kullanılması sırasında meydana geldiği de sabittir. Bu halde dahi özel şart hükmü geçerli olup, mevcut hasarlar sigorta kapsamı dışında bırakılmaktadır.

Sonuç ve Karar:

Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçeler neticesinde,

- a. Başvuru sahibinin sigorta tazminatı ödenmesi ile ilgili talebinin reddine,
- b. Talebin tamamen reddedilmiş olması sebebi ile başvuru sahibi tarafından yapımış yargılama giderlerinin başvuru sahibi üzerinde bırakılmasına,

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30 ncu maddesinin 16 ncı fıkrası hükmü uyarınca kesin olarak karar verildi.

* * *

GERİ

3. 27.10.2011 tarih ve K- 2011/916 sayılı Hakem Heyeti Kararı (Yangın Policesi)

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi; X Sigorta A.Ş tarafından Sigorta poliçesi kapsamında teminat altına alınan konutta, yağın şiddetli yağışa bağılı olarak binanın oturmasından kaynaklanan tam zıya sebebiyle oluşın 38.500,00 TL hasar, 1.500,00 TL kira kaybı olmak üzere, 40.000,00 TL tazminat taleplerinin sigorta şirketi tarafından ret edildiğini beyanla hasar tazminatının tahsili için Tahkim Komisyonuna müracaatta bulunulmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Başvuru sahibinin, sigorta şirketinden, 18.10.2010 tarihinde meydana gelen yoğun yağışlar sebebiyle meydana gelen hasarının karşılanması istemesi sebebiyle, sigorta şirketi, hasar dosyası açmış, eksper S'ya görev vermiştir. Hazırlanan ekspertiz raporunda, sigortalı evin zemininde meydana gelen oturma ve binanın ekonomik ömrünü tamamlaması gerekçesine dayalı olarak rizikonun poliçe teminatında bulunmadığı değerlendirilmesi yapılmış olup, hasar tespiti yapılmamıştır. Ekspertiz vasıtasıyla Yapı Tamirat Sorumlusu O imzalı yazıda da özetle; binanın 50 yıllık olduğu, bina temelının yanlış tasarım, yığma tuğla ile yapılması, coğrafi koşulların da etkisi ile sağa doğru eğildiği, bina çevresindeki binalarda çatlama ve eğilme gözlenmemesi sebebiyle bu binanın eğilme sebebinin açıkça işçilik ve tasarım hatası denilebileceği kanaati belirtilmiş, çevre komşu beyanlara göre, çatlakların poliçe döneminden önce de var olduğu kapatıldığı söylenildiği belirtilmiştir. Araştırmayı yapan ve raporu düzenleyen O'nun uzmanlığı belli değildir.

Sigorta şirketi tarafından T. Bankası İznik Şb. sine yazılan yazıda hasarın teminat dışı bırakıldığı belirtilmiş olup, gerekçe olarak " binanın mutad oturması sonucu meydana gelen hasarın Yangın sigortası Genel Şartları Yer kayması klozu teminat dışı haller 2. maddesi dayanak gösterilmiştir. Sigorta şirketi dosyaya sunduğu savunma dilekçesinde de; hasarın Yer kayması klozu teminat dışı haller 2.md. göre teminat dışı olduğunu, hasarın ani ve beklenmedik olmadığını, yanlış inşa edilmiş 50 yıllık binanın her yıl biraz daha zemine oturduğunu, sigortalının sözleşme kurulmadan önce doğru ihbar yükümlülüğüne uygun davranmadığını, belirterek tazminat ödemeyi reddetmiştir.

Taraflar arasında düzenlenen Sigorta Poliçesi düzenlendiği, poliçe vadesinin 17.02.2010-2011 olduğu meydana gelen zararın poliçe vadesi içinde doğduğu, poliçenin geçerli ve yürürlükte olan bir poliçe olduğu, poliçe ile verilen teminatların poliçenin 2. sayfasında açıkça dökümünün yapıldığı, yer kayması klozunun poliçeye ek teminat olarak verildiği, kira kaybı ile ilgili poliçe sigorta bedelinin %15. ine isabet eden 5.775,00 TL ile sınırlı teminat verildiği görülmüştür.

Taraflar arasında ihtilafın çözümüne etkili olan en önemli husus zararlandırıcı olayın tanımlanması olduğu, bu tanımın yapılmasından sonra diğer ihtilafların değerlendirileceği yolunda hakem heyetimiz karara varmıştır.

Meydana gelen hasarın sebebi ile ilgili olarak heyetimiz İnşaat Mühendisi Bilirkişi tayin etmek suretiyle bu ko nuda görüş almıştır. İnşaat Mühendisi Z tarafından düzenlenen 17.10.2011 tarihli bilirkişi raporu ve 21.10.2011 tarihli elektronik posta yoluyla alınan ek rapor muhtevasına göre;

17.10.2011 tarihli bilirkişi raporunun, dava dosyasında bulunan belgeler ve fotoğrafların incelenmesi sonucu hazırlandığı belirtilmiş, sonuç bölümünde de “ her ne kadar binanın 43 yıllık kargir bir yapı olarak inşa edilmiş olmasından ve zamanla oturmalarından söz edilebilmesi mümkün olmakla birlikte, binada kullanılmayacak derecede meydana gelen hasarı oluşturan ani oturmaların, o dönemde olduğu belirtilen aşırı yağışlardan dolayı zemin de oluşan toprak boşalması sonucu meydana geldiği kanaatini doğurmaktadır.” Şeklinde kanaat belirtilmiştir. Heyetimiz tarafından bilirkişiden toprak boşalması ile yer kaymasının farkının açıklanması ve binanın yarı bodrum olmasının binanın ayıbı olup olmadığı zarar ile nedensellik bağının bulunup bulunmadığı hususunda ek görüş istenmiş olup ek görüşte “Mevcut kargir binanın “Yarım Bodrum” şeklinde inşa edilmesi ile mevcut hasar arasında bir nedensellik bağı kurulması doğru bir yaklaşım değildir. Binanın yarım bodrumlu olarak inşa edilmiş olması, hatalı bir uygulama olmayıp genelde binalarda yapılan uygulamalar içerisinde yer almaktadır.

Aşırı yağış sonucu zeminde oluşan toprak boşalmasının, heyelanla ile aynı olduğu söylenemez. Heyelan, eğimli arazilerde önlem alınmaması sonucu toprak kayması ile oluşan bir doğa olayı, toprak boşalması ise aşırı yağışlar veya yeraltı su seviyesinin yükselmesi gibi olaylar sonucu toprakta meydana gelen sıvılaşma nedeni ile oluşan zemin hareketleri neticesinde meydana gelen çökme olarak değerlendirilmelidir.” Açıklaması yapılmıştır.

Bilirkişi raporundaki açıklamalar olayın sebebinin “toprak çökmesi” olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Binanın yapımından kaynaklanan bir hatadan söz edilemeyeceğini, yarı bodrum yapılmış olmasının bir inşaat uygulama biçimi olduğu açıklaması karşısında, heyetimizce mevcut rapor, kararın oluşmasında kabule değer ve denetime elverişli bulunmuştur.

Sigorta şirketi savunmalarında, poliçe dönemi öncesine dayanan dönemde sigortalı binada çatlak ve hasarların olduğu, yönünde savunması olması sebebiyle, T Bankası İznik şubesinden, gayrimenkulle ilgili ekspertiz raporu istenmiştir. Sigortalı bina T Bankasından alınan bireysel krediye karşılık olarak sigortalı tarafından teminat gösterilmiş olup, bu vesileyle de yani kredi teminatını oluşturmak üzere de sigorta ettirilmiştir. E Gayrimenkul Değerleme A.Ş tarafından yapılan inceleme ve binanın mevcut durumu raporlarına aktarılırken binadaki oturma ve çatlaklar bulunduğu konusuna değinilmemiş, arsa + bina olarak 63.000,00 TL değer verilmiştir. Rapor tarihi 09.02.2010 tarihi olup, hasarın meydana geldiği tarih itibarıyla aynı yıl içinde düzenlenmiştir. Bu rapor heyet kararımızın oluşumunda değerlendirmeye alınmıştır.

Kira kaybı ile ilgili olarak dosyaya kira kontratı sunulmamış olmakla birlikte, T Bankası A.Ş tarafından gönderilen E Gayrimenkul Değerleme A.Ş tarafından düzenlenen raporda, 3. sayfasında “gayrimenkul bilgileri” kısmında “kullanım durumu” kiracı olarak belirtilmiştir. Binanın resimlerinde de bina kullanıma uygun, eşyalı durumda görüntülenmiştir. Başvuru sahibinin 250,00 TL olarak belirttiği aylık kira bedeli makul görülmüştür. Poliçe ekinde verilen “kira kaybı” ile ilgili olarak poliçenin 4. sayfasında yer alan kloz açıklamasında; “ poliçe ile temin edilmiş olan tehlikelerin gerçekleşmesi halinde sigortalı binanın oturulamaz hale gelmiş olması nedeniyle, tamir veya yeniden inşası için gerekli makul süreyi aşmamak koşuluyla sigortalının en çok 6 aya kadar kiracı, şagil, veya binanın maliki sıfatıyla yapmak zorunda kalacağı alternatif ikametgaha ilişkin makul ölçüdeki masraflar sigortacı tarafından temin edilmiştir.” Açıklamasına yer verilmiştir. Hasar tarihi olan 18.10.2010 tarihi ile komisyona başvuru tarihi olan 02.06.2011 tarihi arasından 6 aydan fazla süre geçmiş durumdadır. Poliçede poliçe bedeli olan 38.500,00 TL'nin %15 oranına isabet eden 5.775,00

TL kira kaybı olarak teminatı olarak belirlenmiş olup, talep edilen 1.500,00 TL bu sınır içinde kalmaktadır.

Yangın Poliçesi Genel Şartları B.5 maddesinde “ tazmin kıymetlerinin hesabı “ başlığı altında hasar tazminatının hesaplanması usulü belirtilmiştir. B.5.5.1 mad. de “5.1- Sigorta tazminatının hesabında sigortalı şeylerin rizikonun gerçekleşmesi anındaki tazmin kıymeti (rayiç bedel) esas tutulur.” Düzenlemesi dikkate alınarak, poliçede yeni değer üzerinden düzenlendiği hususunda açıkça bildirim olmaması da dikkate alınarak, hasar tazminatının hesaplamasında Bayındırlık Birim fiyatlarını dikkate alarak hasar hesaplaması yapan 17. 10.2011 tarihli bilirkişi raporundaki hesaplama benimsenmiştir. Poliçede açıkça 4. sayfasında “ hasar halinde kıymet kazanma tenzili uygulanmayacağı” yazılı olmakla bina yaşı hasar hesaplamasında dikkate alınmamıştır.

Yangın Sigorta Poliçesi kapsamında ek teminat olarak düzenlenen “yer kayması klozu” hükümleri dava konusu olayla ilgili incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Klotz metninde;

Yer Kayması Klozu

(Yangın Sigortası ile Birlikte Verildiği Takdirde Yangın Poliçesine Eklenecek Klotz)

Yangın Sigortası Genel Şartları Hükümleri Saklı Kalmak Kaydıyla;

Sigortalı binanın inşa edilmiş olduğu arsada veya civarında vuku bulan yer kayması veya toprak çökmesi sonucu sigortalı şeylerde doğrudan meydana gelecek zararlar ile sel veya su baskını nedeniyle meydana gelen yer kayması ve toprak çökmesinden doğan zararlar teminata ilave edilmiştir.

Klotz başlığı yer kayması olmasına karşın klotz metninde toprak çökmesi de teminat kapsamında değerlendirilmiştir. Klotz metninde yer alan sel veya su baskını nedeniyle meydana gelen yer kayması ve toprak çökmesinden doğan zararlar teminata ilave edilmiştir. Şeklindeki düzenleme dava konusu zararı kapsayan bir düzenlemedir.

Zararın meydana geldiği dönemde yağış olmadığına ilişkin davalı savunması bulunmadığından meteoroloji Müdürlüğünden o döneme ait kayıtlar istenmemiştir. Bursa Valiliği, Yenişehir Tapu Sicil Müdürlüğünden gelen yazı cevabına göre sigortalı konutun 1967 yılında inşa edildiği, zararın meydana geldiği tarih itibarıyla 43 yıllık bina olduğu anlaşıldı.

Sigorta şirketinin savunmasında dayandığı “binanın mutad oturması sonucu meydana gelen hasarın Yangın sigortası Genel Şartları Yer kayması klozu teminat dışı haller 2. maddesi” düzenlemesinin, dava konusu olayın meydana geliş sebebine ilişkin dosyada alınan bilirkişi raporu da dikkate alınarak uygulama yeri bulunmadığına karar verilmiştir.

Sigorta şirketi tarafından görevlendirilen eksper S'nun uzmanlık alanı belli değildir. Ayrıca eksperin hizmet aldığı Yapı Tamirat Sorumlusu O tarafından düzenlenen rapordaki anlatımlar denetime elverişli bulunmamıştır. İşçilik ve tasarım hatası sebebiyle hasarın meydana geldiği yolundaki tespitler soyut düzeyde bırakılmış olup, proje uygulanması ya da ölçüm yapılması sonucu teknik tespit yöntemleri ile bu sonuca varıldığına ilişkin raporda açıklama bulunmamaktadır. Raporu düzenleyenlerin teknik yeterlilikleri konusu da ayrıca belirsizdir. Bu sebeple heyetimiz mevcut bu raporlara itibar etmemiştir.

Sigorta şirketi binanın yapı tarzının betonarme karkas olduğunun belirtilmesine rağmen eksper raporunda binanın yığma olduğunun tespit edildiğini, teminatın yığma kagir bina için verilmediğini, sigortalının iyiniyetli olarak doğru beyan mükellefiyetine uymadığı yanlış bilgi verdiği sebebiyle teminat dışı olduğu savunmasında bulunmuş olup, bu savunma heyetimizce kabul görmemiştir. Zira poliçeyi düzenleyen acente T Bankası İznik Şubesidir. Poliçe düzenleme tarihi 17.02.2010 tarihidir. Poliçeyi düzenleyen acente tarafından sigortalı konut ile ilgili yaptırılan ekspertiz raporu tarihi 09.02.2010 tarihi olup, bu raporda açıkça binanın yığma olarak inşa edildiği yazılıdır. Bu sebeple poliçe düzenlenme aşamasına binanın yapım tarzından dolayı sigorta şirketi, acentesi vasıtasıyla bilgi sahibi olup, poliçeye “ betonarme karkas” olarak yazılan kayıttan sorumluluk kendisine aittir. Acentesi dolayısıyla kendisinden sadır hatanın sonuçlarını sigortalıya yüklemek MK 2. mad. düzenlenen iyiniyet kurallarına aykırı görülmüştür.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak :

Başvuru sahibi/ Sigortalı İ'e ait Yenişehir /BURSA adresinde bulunan konut X Sigorta A.Ş tarafından Yangın Poliçesi ile sigorta edilmiştir. Poliçe kapsamında yer kayması rizikosu teminatı da verilmiştir. Yer kayması rizikosu klozunda aynı zamanda **sel veya su baskını nedeniyle meydana gelen yer kayması ve toprak çökmesinden doğan zararları da** kapsama alınmış olup, sigorta şirketi poliçeyi TTK 1304. mad.ne uygun olarak düzenlemiş olmakla TTK 1281. mad. gereğince “sigortacı harp ve isyandan başka bir sebeple mallara ârız olan telef ve tegayyür gibi bütün hasarlardan” sorumluluk üstlenmiştir. 1281/2. mad. gereğince teminat dışı halin varlığını ispat mükellefiyeti sigorta şirketine ait olup dosya kapsamında ispat yükümlülüğünün yerine getirilmediğine karar verilmiştir.

Şikâyete konu hasara neden olan rizikonun “**sel veya su baskını nedeniyle meydana gelen toprak çökmesi**” olduğuna karar verilmiştir.

Başvuru sahibinin riziko sebebiyle meydana gelen zararı 17.10.2011 tarihli bilirkişi raporunda belirtildiği üzere, Bayındırlık Bakanlığı 2010 yılı Yapı Yaklaşık Birim fiyatlarına göre III-A sınıfı konutlar için belirlenen metrekare birim maliyeti 482,00 TL olarak belirlenmiştir. Bilirkişi raporunda konutun 51 metrekare olduğu varsayımıyla 24.582,00 TL yeniden yapım maliyeti hesaplanmış ise de, taraflar arasında düzenlenen poliçede sigortalı konutun 55 metrekare olduğu kayıtlanmıştır. Heyetimizce bir akit olan poliçeye itibar edilerek sigortalı konutun 55 metrekare olarak kabulü ile, 55X482,00 TL= 26.510,00 TL yeniden yapım maliyeti hesaplanmıştır. Heyetimiz 26.510,00 TL (maliyet) + 1.500,00 TL kira kaybı olmak üzere, 28.010,00 TL toplam hasar tazminatının hüküm altına alınmasına karar vermiştir.

TTK.nun 1299. maddesi gereğince sigorta şirketinin teminatı ödeme yükümlülüğü, aynı Yasa'nın 1292. maddesi gereğince rizikonun ihbarı ile muaccel hale gelir, rizikonun ihbarı 28.10.2010 tarihi olup, faiz bu tarihten itibaren başlatılmıştır. Poliçe Genel Şartları B.8.1.maddesinde öngörülen 1 aylık ödeme süresi, sigorta şirketi tarafından kesinleştirilmiş hasar tazminatının ödeme tarihidir. Olayda sigorta şirketi tarafından kesinleştirilen bir tazminat bulunmamaktadır. Eksper raporunda hasar miktarı tespit edilmemiştir. Bu neden faiz başlangıç tarihinin tespitinde TTK 1299 mad. yollamasıyla TTK 1292. mad. dikkate alınarak ihbar tarihi temerrüt tarihi olarak dikkate alınmıştır.

Sonuç

- 1- Başvuru sahibinin davasının kısmen kabulü kısmen reddi ile, sigorta teminatı kapsamında bulunan 28.010,00.-TL zarar tutarının 28.10.2010 tarihinden itibaren yasal faizi ile birlikte sigorta şirketi X Sigorta A.Ş.den alınarak başvuru sahibine verilmesine,
- 2- Fazlaya dair 11.990,00 TL taleplerin reddine,
- 3- Başvuru sahibinin sarf etmiş olduğu 250,00 .-TL başvuru masrafı, 400,00 TL bilirkişi ücreti olmak üzere toplam 650,00 TL yargılama giderinin aleyhine kısmi kabule göre 455.17 TL yargılama giderinin sigorta kuruluşundan alınarak başvuru sahibine verilmesine, bakiye 194,83 .-TL sarf bedelinin başvuru sahibi üzerinde bırakılmasına,
- 4- Başvuru sahibi, vekille temsil edilmediğinden avukatlık ücreti takdirine yer bulunmadığına;
- 5- Sigorta kuruluşu kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden, reddedilen 11.990,00 TL üzerinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre hesaplanan 1.438,80 TL ücreti vekâletin başvuru sahibi İ'den alınıp, X Sigorta A.Ş'ne verilmesine,
- 6- Tasdik Makamı Mahkemenin hesaplayacağı karar harcından, aleyhine başvuru yapılan Sigorta Şirketinin sorumlu tutulmasına,

6100 sayılı HMK 439. Madde uyarınca işbu kararın taraflara bildirilmesinden itibaren 1 (bir) ay içinde anılan maddedeki gerekçeler ile iptal davası açılabileceği hususu bildirilmek sureti ile 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 16.fıkrası uyarınca kesin olarak oybirliği ile karar verildi. 27.10.2011

* * *

GERİ

4. 30/09/2011 tarih ve K-2011/822 sayılı Hakem Kararı (Seyahat Sağlık Poliçesi)

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru Sahibi Ş, Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapmış olduğu 20/05/2011 tarihli başvurusunda;

- a) Almanya'ya yapılacak turistik seyahat öncesi 25/01/2011 tarihinde X sigorta acentesine başvurarak 45 günlük seyahat sağlık sigortası yaptırdığını,
- b) Poliçenin bitmesine bir hafta kala Türkiye'deki acenteyi arayarak seyahatinin uzayacağını bildirdiğini,
- c) Acentenin poliçeyi uzatabileceklerini iletmesi üzerine, poliçenin Türkiye'de yaşayan oğlu S vasıtasıyla, ilk poliçenin bitmesinden bir gün önce 20 gün kadar daha uzatılarak Almanya'ya faksladığını,
- d) 24/03/2011 günü saat 22.30 sıralarında banyoda düşme sonucu sırt bölgesinde oluşan aşırı ağrılara dayanamayarak aynı gece hastaneye kaldırıldığını,
- e) Poliçe üzerinde bulunan numaradan sigorta şirketini arayarak bilgilendirdiğini ve Şirketin talebi üzerine hastanenin telefon ve de fax numaralarını iletildiğini,
- f) Olaydan bir süre sonra hastane yetkililerinin Şirketin kendilerini aradığını ve gereken ne ise yapın dediklerini bildirdiğini,
- g) Hastanede 3 gün süren tedavinin ardından Türkiye'ye döndüğünde, Şirkete tedavi görülen hastane tarafından tüm sağlık raporları ile tedavi gideri faturasının iletildiğini ancak, poliçenin yurtdışında yapılmış olması gerekçesiyle olumsuz sonuç alındığını,

beyan ederek ödenmeyen 1.254,17 Euro'nun yasal faiziyle birlikte tazmin edilmesi talebi ile Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvuruda bulunmuştur.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar Ve Hukuki Dayanak

Başvuru Sahibi, iddiasını 4.1. numaralı maddede de ayrıntılı olarak açıkladığı üzere; Almanya'ya yapılacak turistik seyahat öncesi 25/01/2011 tarihinde X sigorta acentesine başvurarak 45 günlük seyahat sağlık sigortası yaptırmaya, poliçenin bitmesine bir hafta kala Türkiye'deki acenteyi arayarak seyahatinin uzayacağını bildirmesine, acentenin mevcut poliçeyi uzatabileceklerini iletmesine, acentenin beyanı üzerine poliçenin Türkiye'de yaşayan oğlu vasıtasıyla, ilk poliçenin bitmesinden bir gün önce 20 gün kadar daha uzatılmasına, 24/03/2011 günü saat 22.30 sıralarında banyoda düşme sonucu sırt bölgesinde oluşan aşırı ağrılara dayanamayarak aynı gece hastaneye kaldırılmasına ve vakayı müteakip poliçe üzerinde bulunan numaradan sigorta şirketinin aranarak bilgilendirilmesine, Şirketin talebi üzerine hastanenin telefon ve de fax numaralarının Şirkete iletilmesine, Şirket yetkililerine yanlış beyanda bulunmamasına, poliçeyi uzatmak istediğinde yurt dışında olduğunu Şirketin bilmesine, hastaneye ilk götürüldüğünde Şirketin hastane yetkilileriyle iletişime geçip kendisinin sigortalı olduğunu belirtmesine, hastanenin Şirket ile iletişime geçtiği anda

Şirketin tedavi masraflarını kabul etmemesi halinde söz konusu tutarın kendisinden peşin olarak talep edileceğine, hastanede 3 gün süren tedavinin ardından Türkiye'ye döndüğünde Şirkete tedavi görülen hastane tarafından tüm sağlık raporları ile tedavi gideri faturasının iletildiğini ancak, poliçenin yurtdışında yapılmış olması gerekçesiyle olumsuz sonuç alınmasına dayandırmaktadır.

Davalı şirket ise savunmasını, 4.2. numaralı maddede de ayrıntılı olarak açıkladığı üzere;

Müvekkil şirket tarafından sigortalı Ş adına yurtdışına çıkmadan önce 25/01/2011-11/03/2011 tarihli yurtdışı seyahat sağlık poliçesi ile 11/03/2011-31/03/2011 tarihli ikinci bir yurtdışı seyahat sağlık sigorta poliçesinin düzenlenmesine, ikinci poliçenin sigortalının yurtdışında bulunduğu süre içinde yapılmasına, ikinci poliçe düzenlenirken sigortalı tarafından yurtdışında bulunma halinin müvekkil şirkete bildirilmemesine, sigorta teminatının geçerli olabilmesi için teminattan yararlanacak kişinin sigorta başvurusu yapıldığı sırada Türkiye'de bulunuyor olması şartının bulunmasına, sigortalının poliçe yapıldığı sırada yurtdışında olduğunu müvekkil şirkete bildirmeyerek doğru beyan yükümlülüğüne uygun davranmadığına ve Reasürans şirketinin, hasarın poliçe teminat dışında kaldığını belirtmesine dayandırmaktadır.

Bu itibarla;

Şirketin sözleşmenin kurulmasından önceki safhada sigortalı Ş'yu Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik gereğince sözleşmeye konu sigorta teminatı ile sigortanın işleyişi hakkında bilgilendirip bilgilendirmediği hususunda değerlendirme yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Dava, Yurtdışı Seyahat Sağlık Sigortası Vize Paket Poliçesi ile teminat altına alınan tedavi giderleri tazminatına ilişkin olarak Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde açılmış bir davadır. 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun madde 30/22 hükümlerine göre "Bu Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde HUMK hükümleri sigortacılıktaki tahkim hakkında kıyasen uygulanır." hükmü uyarınca, HUMK'un 74. maddesi uyarınca taleple bağlı kalınarak araştırma yapılmıştır.

1-İhtilaf açısından tatbik alanı bulacak yasal düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

- a) Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre, sigortacı tarafından bilgilendirme yükümlülüğünün sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı yerine getirilmesi gerekmektedir. Keza aynı maddeye göre, bilgilendirmenin sözlü ve yazılı şekilde yerine getirilmesi gerekmele birlikte bilgilendirmenin yazılı olarak yapılması esastır. Ancak, telefon, çağrı merkezi, internet ve benzeri iletişim araçları kullanılarak uzaktan pazarlama yöntemiyle yapılan sigorta sözleşmelerinde olduğu gibi sözleşme taraflarının fiziki olarak karşı karşıya gelmesinin ve işin gereği olarak yazılı bilgilendirme yapılmasının söz konusu olmadığı hallerde yazılı bilgilendirme şartının aranmayacağı ve fakat sigortacının asgari bilgilendirmenin yapıldığını ispatla yükümlü olduğu hususu da aynı maddede düzenlenmiştir.
- b) Anılan Yönetmelik'in 9 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarıyla en az iki nüsha düzenlenecek olan bilgilendirme formunun, sözleşmenin kurulmasından önce sigortacı tarafından kaşelenip imzalandıktan sonra, sözleşmeye taraf olmak isteyen kişilere imza karşılığı verilmesi hususları düzenlenmiştir.

- c) Adı geçen Yönetmelik'in 7 nci maddesine göre, bilgilendirme yükümlülüğü sigortacı tarafından gereği gibi yerine getirilmemiş veya sigortacı hakkında yanılıcı bilgi verilmiş ya da bilgilendirme formu gereği gibi teslim edilmemiş yahut bilgilendirme formunda yer alan bilgiler gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmiş ve bu hallerden herhangi biri sigorta ettirenin kararına etkili olmuş ise, sigorta ettiren sigorta sözleşmesini feshedebileceği gibi, varsa uğranılan zararın tazminini de talep edilebilecektir.
- d) Mezkûr Yönetmelik'in 6 ncı maddesi uyarınca bilgilendirme yükümlülüğü açısından sigortacı için öngörülen yükümlülükler acenteleri için de geçerlidir. Hatta, bu yükümlülükler, 2008/7 sayılı Genelge uyarınca, sözleşmeye aracılık eden ve hukuka aykırı hareket eden yetkisiz acenteye ilişkin tazminat hakları saklı kalmak kaydı ile sözleşme yapma yetkisine sahip olmayan bir acentenin aracılık ettiği hukuki ilişkilerde de geçerlidir.
- e) 2008/12 sayılı Genelge sigortacının bildirim yükümlülüğünde uyacağı şekil şartlarını düzenlemiştir.
- f) 2007/18 sayılı Genelge, sigorta bilgilendirme yükümlülüğü bakımından kapsam dışı bırakılan sigorta ve riziko türlerini sıralamış olup, seyahat sağlık sigortaları kapsam dışı sigortalar arasında yer almamaktadır.
- g) Türk Ticaret Kanunu'nun 1266 ncı maddesinin son fıkrası, "sigorta genel şartlarının zahmetsizce okunacak şekilde sigortalıya verilmemesi halinde, genel şart hükümlerinin sigorta ettirenin zararına olanları yerine kanun hükümleri tatbik olunacaktır." hükmünü haizdir.

2- Dosyanın tetkikinden, sigortalı Ş adına 25/01/2011 – 11/03/2011 süreli poliçe ile 11/03/2011 – 31/03/2011 süreli olmak üzere toplam iki adet poliçenin X Sigorta AŞ adına, acentesi A tarafından düzenlendiği ve söz konusu poliçelerden ilk olarak düzenlenen poliçede " Bilgilendirme Formu Müşteriye Verilmiştir." ibaresinin yer aldığı ve sigortalı adına düzenlenen her iki poliçenin de sadece aracılık hizmetleri imzasıyla tek imzalı olarak düzenlendiği anlaşılmıştır.

3-Dosya Muhteviyatı ile 21/09/2011 tarih ve Tahkim/2011/6227 sayılı yazıya Şirketin cevaben göndermiş olduğu 22/09/2011 tarihli yazının tetkikinden; cevabi yazıda "Seyahat Sağlık Poliçeleri vize alınması esnasında düzenlenen poliçeler olduklarından dolayı ayrıca bilgilendirme formu verilmemektedir." ifadesi ile Şirketin seyahat sağlık sigorta poliçelerinde bilgilendirme formu verme uygulamasında bulunmadığı beyan ediliyor olmasına karşın, sigortalı Ş adına poliçeyi "Bilgilendirme Formu Müşteriye Verilmiştir." ibaresiyle düzenleyerek sadece aracılık hizmetleri imzasıyla teslim etmiş olduğundan sigortalıya yanılıcı bilgilendirmede bulunduğu kanaatine varılmıştır.

4- Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesine uyarınca, sigortacı tarafından bilgilendirme yükümlülüğünün sigorta ettirene ve sigorta sözleşmesine taraf olmak isteyen kişilere karşı yerine getirilmesi gerekmektedir. Anılan Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarıyla bilgilendirme formunun az iki nüsha olarak düzenleneceği ve sözleşmenin kurulmasından önce sigortacı tarafından kaşelenip imzalandıktan sonra, sözleşmeye taraf olmak isteyen kişilere imza karşılığı verileceği hususu düzenlenmiştir. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığınca yayınlanan 2007/18 sayılı Genelgede sigorta bilgilendirme yükümlülüğü bakımından kapsam dışı bırakılan sigorta ve riziko türleri

belirtilmiş olup, ilgili Genelgede bilgilendirme yükümlülüğü uygulamasında seyahat sağlık sigortaları kapsam dışı sigortalar arasında yer almadığından, Şirket uygulamasının mezkûr mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği bir başka deyişle sözleşmenin kuruluş aşamasında bilgilendirme yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmediği kanaatine varılmıştır.

5-Dosya Muhteviyatı ile 21/09/2011 tarih ve Tahkim/2011/6227 sayılı yazıya Şirketin cevaben göndermiş olduğu 22/09/2011 tarihli yazının tetkikinden; cevabi yazıda “ Poliçeye ait özel şartlar ve teminatlarla ilgili bilgi poliçe üzerinde yazılı olup, sigortalıya poliçe olarak teslim edilmekte ve ayrı bir Özel Şart verilmemektedir.” ifadesi ile sigortalıya poliçe dışında ayrı bir özel şart verilmediği anlaşılmaktadır. Ancak, Şirket uyuşmazlık konusu tedavi giderleri tazminatını Yurtdışı Seyahat Sağlık Sigortası Poliçe Özel Şartları “ Sigortanın Kapsamı” başlıklı 1 inci maddesi “..... Sigorta teminatının geçerli olabilmesi için teminattan yararlanacak kişinin, sigorta başvurusu yaptığı sırada Türkiyede bulunuyor olması şarttır, aksi takdirde sigorta poliçesi geçersiz olacaktır” hükmü gereğince ret etmiş olup, bahsi geçen özel şart maddesi ise sigortalıya verilen her iki poliçe üzerinde yer almadığından, Şirketin sözleşmenin kuruluş aşamasında bilgilendirme yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmediği kanaatine varılmıştır.

6- Buna göre, Davalı Şirket; sigorta bilgilendirme yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmediği, sigorta bilgilendirme formunun, sigorta genel/özel şartlarının sigorta ettirene teslim edildiğini ispat edemediği için, 1.254,17 Euro'luk tedavi giderlerinin tazmin edilmemesinin usul ve yasaya uygun olmadığı,

görüşü hâsıl olmuştur.

SONUÇ

Yukarıda açıklanan gerekçelerle:

1. Başvuru Sahibi Ş'nun açmış olduğu hakem davasının KABULUNE
2. 1.254,17 Euro'luk tedavi giderleri tazminatının aleyhine başvuru yapılan Sigorta Kuruluşunca Başvuru Sahibi Ş'ya ödenmesine,
3. Başvuru masraflarının aleyhine başvuru yapılan Sigorta Kuruluşu (Davalı) üzerine bırakılmasına,
4. Aleyhine Başvuru Yapılan Sigorta Kuruluşu (Davalı) avukat ile temsil edilmiş olmasına karşın, vekâlet ücreti talep etmediğinden, Aleyhine Başvuru Yapılan Sigorta Kuruluşu (Davalı) lehine avukatlık ücreti takdirine gerek bulunmadığına, cevap dilekçesi ve müzekkereye cevap sunma dışında başkaca masrafa katlanmadığından yaptığı masrafların kendi üzerinde bırakılmasına,
5. Kararın dosya ile birlikte HUMK'nun 532. maddesi uyarınca gerekli işlemlerin yapılması için yetkili Mahkemenin kalemine tevdiine,

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 16'ncı fıkrası uyarınca 30/09/2011 tarihinde miktar itibariyle kesin olmak üzere karar verildi.

* * *

GERİ

5. 15.11.2011 tarih ve K- 2011/ 942 sayılı Hakem Kararı (Elektronik Cihaz Poliçesi)

Başvuruda Belirtilen Talep

Başvuru sahibi A San. ve Tic. Ltd. Şti tarafından 28.09.2011 tarihinde Tahkim Komisyonuna iletilen ve X Sigorta AŞ ile hakkındaki talepte uyuşmazlık konusu olay 09.06.2010 - 09.06.2011 vadeli Yangın ve Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan Anestezi cihazının 25/05/2011 tarihinde uğradığı beyan edilen maddi hasarı sonrasında Sigorta şirketi tarafından eksik ödendiği beyan edilen 10.815 TL hasarın tazmini talebidir.

Değerlendirme, Gerekçeli Karar ve Hukuki Dayanak

Uyuşmazlık konusu X Sigorta A.Ş tarafından tanzim olunan 09.06.2010/2011 tarihleri arasında geçerli Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi kapsamında teminat altına alınan sigortalı başvuru sahibi A San ve Tic. Ltd. Şti'ne ait Anestezi cihazında meydana gelen hasar sonrasında sigorta şirketi tarafından 12.500.00 TL olarak saptanan cihazın hasarlı hali ile 1.000.00 TL kabul edilerek sigortalıya bırakılması sonrasında 11.500.00 olarak kabul olunan tutardan % 25 tutarında (2.875.00 TL) muafiyet tenzil ederek bakiye 8.625.00 TL olarak sigortalıya ödenen tutar dışında başvuru sahibi tarafından özel indirimiyle beraber cihazın alış bedeli olan 34.560.00 TL 'dan %25 muafiyet ve % 20 eskime düşüldükten sonra bakiye kalan 19.440.00 TL dan sigortacının ödediği 8.625.00 TL'nin tenzili ile bakiye 10.815.00 TL'nin tahsili talep edilmektedir.

Uyuşmazlığın çözümü için Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapılan başvuru ve Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonucunda toplanan belgelerle birlikte Hakem olarak tarafıma teslim olunan olan dosya içeriği incelenmiştir.

A- Teminat Kapsamı Açısından Değerlendirmeler :

25.02.1967 tarihinde yürürlüğe giren Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi Genel Şartları'nın " Teminatın Kapsamı "na ilişkin olarak düzenleme getiren 1. Maddesi ile " Madde 1- Sigortacı bu poliçe ile bu poliçenin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde cinsi, sayısı, yapım yılları, niteliği ve sigorta kıymetleri yazılı, münferit ünite veya muhtelif birimler halinde belirtilmiş olan elektronik makine, teçhizat veya bilgi işlem sistemlerinin deneme devresinden sonra normal çalışır halde iken veya aynı işyerinde temizleme, bakım, revizyon ve yer değiştirme esnasında veya dururken, önceden bilinmeyen ani ve beklenmedik her türlü Sebepten ve ezcümle;

a) İşletme personelinin veya üçüncü kişilerin ihmali, kusuru, hatası, dikkatsizliği veya sabotajından,b) Sigortalı kıymetlerin bulunduğu mahallerde yapılan hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüsten,c)Hatalı dizayn ve malzemededen,d) Kısa devre, yüksek voltaj ve endüksiyon akımının etkilerinden,e) Yangın, yıldırım, her nev'i infilak ve bunlar sebebiyle yapılan söndürme, yıkma ve kurtarma ameliyelerinden,f) Kavrulma, kararma, duman ve isden, g) Deprem hariç fırtına, sel, seylap, yer kayması, toprak çökmesi gibi tabii afetlerden,h) Su ve

rutubet etkisi ve bunlardan doğan korozyon hasarlarından,¹⁾ İstisna edilmeyen diğer hallerden husule gelen maddi ziya ve hasarların gerektirdiği tamirat masrafları ve ikame bedellerini temin eder. ” denilmek suretiyle sigorta himayesinin kapsamının çizildiği anlaşılmıştır.

Buna göre genel şartlarda izah olunan teminat kapsamına dahil hallerden meydana gelecek hasarlar Sigortacı tarafından poliçe ile verilen teminatlar dahilinde sigorta kuverturune dahil etmiştir. Poliçede ayrıca yer alan “Muafiyet Klozu” ile “ sabit cihazlarda her bir hasarda 1.000 USD’den az olamamak üzere hasarın %25’i oranında, mobil cihazlarda ise her bir hasarda 250 USD’den az olmamak üzere hasarın % 25’i oranında muafiyet uygulanacağı ” belirtilmiştir.

Hasar tutarı uyuşmazlığa konu olan, Anestezi cihazı, X Sigorta AŞ tarafından yukarıda numarası ve vadesi belirtilen Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesinde ikame değeri 80.000.00 TL ve rayiç değeri 45.000.00 TL sigorta bedeli üzerinden sigorta kuvertürü altına alınmış olup poliçenin yanı sıra söz konusu cihaz A Ekspertiz / Ltd Şti tarafından işletmedeki tüm kıymetler ile ilgili olarak düzenlenmiş olan Kıymet Takdiri Ekspertiz Raporu’nun 14. Sayfasında aynı değerler ile yer almıştır.

Taraflar arasında münakit Poliçe ile kıymet takdir raporu karşılaştırıldığında, ekli Listede yer alan ECS “Tıbbi Cihazlar” içinde sayılan kıymetlerin, poliçe içine ilgili bölümler itibariyle, rayiç değerlerinin yanı sıra piyasa değerleri ile de eklenmiş olduğu ve poliçe tanzim tarihinden sonra tanzim olunan zeyilnameler yolu ile poliçeye yapılan ilave ve tenzillere konu cihazların hasara konu cihaz ile bir bağlantısı bulunmadığı görülmüştür. Ancak uyuşmazlık dosyasında Tıbbi elektronik cihazlar yönünden poliçe ve A Ekspertiz Ltd Şti tarafından düzenlenmiş olan Kıymet Takdiri Ekspertiz Raporunda yer alan toplam cihaz bedellerinin birbiri ile örtüşmediği görülmektedir. Bu nedenle hazırlanan raporun bir mutabakatlı kıymet raporu hüviyetinde olmadığı görülmektedir.

T.T.K’ da Elektronik Cihaz sigortası ayrıca düzenlenmemiş olup bir mal sigortası türü olduğundan T.T.K 1278. maddesi gereği sadece sigorta ettirenin değil ,sigortadan faydalanan kimsenin ,yahut eylemlerinden hukuken sorumlu olduğu kimselerin,kusurlu davranışlarından kaynaklanan ve sigortalı cihazlarda meydana gelen hasar ve ziyanın ilgili poliçe koşulları çerçevesinde karşılanması esastır TTK’nın 1264/2 maddesinde yer alan düzenleme uyarınca aykırı mukavele şartlarının hükümsüz addedildiği “ Sigorta ettirenle sigortadan faydalanan kimsenin kusuru” başlığını taşıyan TTK.’nun 1278. maddesi,“Mukavelede aksine hüküm olmadıkça sigortacı sigorta ettiren veya sigortalıdan faydalanan kimsenin yahut fiillerinden hukuken mesul buldukları kimselerin kusurlarından doğan hasarlı tazmin ile mükelleftir.Fakat hiç bir halde Sigortacı sigorta ettiren veya sigortadan faydalana kimsenin kasdından veya aksi mukavelede yazılı değilse sigorta edilen malın ayıbından doğan hasarları tazmine mecbur olmaz.”

T.T.K.’nun 1264. madde delaletiyle amir hüküm olan T.T.K’nun 1281. maddesi; ise “Sigortacı harb ve isyandan başka bir sebeple mallara arz olan telef ve tegayyür gibi bütün hasarlardan mesul olur. Sigortacının 1. fıkra gereğince mesul olduğu rizikolardan biri sigorta

poliçesinin hükmünden istisna edilmişse ve ki hasarın istisna edilen rizikolardan doğduğunun ispatı sigortacıya aittir.”şeklindedir.

Somut olayda Sigortacı tarafından Elektronik Cihaz Sigorta poliçesi Genel Şatları uyarınca Anestezi cihazında meydana gelen hasarın teminat dışında kalan hallerden birinin meydana gelmesi sureti oluştuğu iddia olunmamıştır. Bu çerçevede uyuşmazlık konusu olayda hasarın meydana geliş şekli itibariyle Sigortacının poliçesi ile verdiği teminat dışında kaldığı hususu ileriye sürülmediğinden X Sigorta A.Ş tarafından ödenen tazminat dışında sigortalının bakiye alacak talebinin haklı olup olmadığı hususunun irdelenmesi gerekmektedir.

B- Talep Tutarı Açısından Değerlendirmeler :

Uyuşmazlık konusu olayda 25.05.2011 tarihinde hasara uğrayan anestezi cihazlarının, ikame bedel: 80.000.00 TL ve rayiç bedel 45.000.00 TL üzerinden sigortasının yapılmış olduğu ve hasarlanan cihazın onarımı mümkün olmadığından pert işleme tabi tutulduğu, hususunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmamaktadır.

Sigortalı A San ve Tic. Ltd. Şti. Pert işlemlerinde cihazın o anki rayiç bedelinin dikkate alınması gerektiğini iddia ederek Grup olarak bir çok özel indirim alınması sonrasında cihazın bedelinin 34.560.00 TL (KDV Dahil) rayiç fiyatı olmasına karşın, Eksper tarafından 12.500.00 TL olarak dikkate alınan bedel üzerinden uygulanan eskime ve muafiyet tatbikine itiraz etmektedir.

Buna karşılık X Sigorta A.Ş sigortalı tarafından cihazın 12 senedir kullanılması nedeniyle yapılan araştırma neticesi 12.500.00 TL olarak tesbit edilen piyasa rayiç değerinden hasarlı hali ile mutabık kalınarak 1.000.00 TL karşılığı sigortalıya bırakılması ve poliçede öngörülen hasarın %25 lık kısmına muafiyet uygulanması sonrasında 8.625.00 TL olarak hesaplanan hasar bedelinin sigortalıya ödenmiş olduğu iddia edilmektedir.

Taraflar arasında riziko tarihinde geçerli Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının ‘‘ Sigorta Bedeli ve Ayarlanması’’ başlıklı 4. Maddesinde ‘‘ Bu poliçe ile bu pol içinin ayrılmaz cüzünü teşkil eden ekli cetvelde vasıfları belirtilen sigortalı kıymetlerin sigorta bedelleri, bu kıymetlerin (var ise nakliye, montaj, gümrük, resim, vergi, harç ve masrafları dahil) yeni ikame bedellerine eşit olacaktır. Hasar anında herhangi bir ünite veya birimin bu şekilde hesaplanacak yeni ikame bedeli sigorta bedelinden fazla bulunacak olursa, hasarın bu farka tekabül eden nisbette ki kısmını sigortalı deruhte edecektir. Sigortalı kıymetlerin sigorta bedellerinin yeniye göre (ikame) kıymetlerinden fazla veya eksik olduğu hasardan önce tesbit edilecek olursa, ıttıla tarihinden itibaren 15 gün içerisinde gün esası üzerinden bir ayarlama yapılır ve fazla veya eksik ödenmiş prim farkları iade veya tahsil edilir.’’

‘‘Tazminatın Hesabı’’ başlıklı 14.Maddesinde Ödenecek tazminatın miktarı aşağıda yazılı esaslar dahilinde tesbit edilir: denilmek suretiyle

b) Sigortalı kıymetlerden birinin veya tamamının tam hasarı veya ziyayı halinde; Tazminat tutarı, sigortalı kıymetlerin hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma

payının ve kurtarılan değerlerin tenzili ve buna sökme masraflarının, var ise nakliye gümrük, vergi, resim, harç ve masrafları ve montaj masrafları ile sözleşmeye aksine hüküm konulmuş ise 2. maddenin (a), (b) ve (g) fıkrasında yazılı ücret ve masrafların ilavesiyle bulunacak bedelden ibarettir. Yukarıda (a) fıkrasında belirtilen tamirat masrafları bu fıkra yazılı olduğu üzere tesbit olunan tazminat tutarına muadil veya bundan fazla ise sigortalı kıymet tam hasara uğramış sayılır.

c) Her bir hasarda, poliçe ve eklerinde sigortalı kıymetlerin hizalarında, yazılı muafiyet, yukarıda (a) ve (b) bendine göre bulunacak tazminat tutarından indirilir.

d) Sigortacının sorumluluğu her halde sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde veya eklerinde hizalarında yazılı sigorta bedeli ile sınırlıdır.

e) Sigortalı kıymetlerin poliçe cetvelinde yazılı sigorta bedeli bu kıymetlerin ne varlığına ne de değerine delil ve karine teşkil etmez. Bu bedel 4. maddeye göre hesaplanacak sigorta değerinden noksan olduğu takdirde tazminat tutarı, sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki nisbete göre tesbit olunur.” Şeklinde belirtilmiştir.

Hasarlı cihazın A tarafından yapılan tespiti sonrası tanzim edilen teknik raporda düşük tidal volüm verdiği, körüğün arızalı olduğu, ayarlanan değerlerle ölçülen değerlerin farklı olduğu, ana kartının ve körük kısmının arızalı olduğu ve onarım çalışmalarının devam etmekte olduğu belirtilmiş ve tahmini hasar tutarı 10.000.00 TL olarak bildirilmiştir.

X Sigorta A.Ş tarafından sigortalının hasar ihbarı üzerine görevlendirilen Ç Ekspertiz Hizmetleri Ltd. Şti tarafından düzenlenen ve dosyaya örneği sunulan 15/06/2011 Tarihli Ekspertiz raporu ve eki belgelere göre sigortalı yetkililerinin beyanları doğrultusunda cihazın muhtelif nedenlerden dolayı arızalandığının anlaşıldığı, buna göre sigortalının beyanı doğrultusunda kullanıcı hatası ve elektriksel nedenlerden dolayı cihazda birden fazla arıza belirlendiği, bu şekilde hasarlı olduğu tespit edilen cihazın onarımından sonuç alınmadığı, ve onarım tutarının rayiç bedeli geçtiği hususları belirlenmiştir.

Ç Ekspertiz Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından tanzim edilen hasara konu Anestezi cihazı ile ilgili olarak dosyada düzenlenmiş 2 adet Ekspertiz Raporu bulunmaktadır. Bu raporlardan ilki 31/05/2011 tarihli Elektronik Cihaz (Ön) Ekspertiz Raporu diğeri ise 15/06/2011 tarihli Elektronik Cihaz Ekspertiz Raporudur. (Ön) Ekspertiz Raporunda hasar tutarının 10.000.00 TL olduğu belirtilmiş, (Nihai)Ekspertiz Raporunda ise kararın yukarıda yer alan bölümlerinde yer verilen hesaplama yapılarak hasar tutarının 8.625.00 TL olarak belirlendiği belirtilmiştir.

Adı geçen Ekspertiz Şirketi tarafından düzenlenmiş olan nihai raporda, yaklaşık 12 yıldır sigortalı nezdinde kullanılmakta olduğu belirlenen cihazın, rayiç bedelinin piyasada yapılan araştırmalar neticesinde 12.500.00 TL olduğunun tespit ve takdir edildiği notu bulunmaktadır. Raporda , “ piyasada yapılan araştırmalar” neticesi 12.500.00 TL rayiç bedele ulaşıldığı belirtilmekte ise de bu hususa ilişkin olarak rapor ekinde herhangi bir belgeye yer verilmemiş olduğu görülmüştür.

KDV dahil hasar tazminatı ödenebilmesi için poliçede belirtilen sigorta bedeli KDV dahil bedel olması şartına bağlı olup, hasara konu değerlerin, işletme tarafından satın alındığı ve işletme kayıtlarına geçtiği tarihte tahakkuk etmiş ve ödenmiş KDV tutarının, sigorta konusu hasar nedeniyle KDV kanununun 30/D maddesi kapsamında olması ve KDV indirimine konu edilememesi veya KDV indirimine konu edildiği takdirde bu hususun beyan edilerek vergi dairesinde iade edildiğinin belgeler ile doğrulanması gerekmektedir. Bu durumda sigorta şirketi adına kesilecek bir Yansıtma Faturası ile indirilemeyen KDV nin sigortalıya ödenmesi konuya ilişkin mevzuat uyarınca mümkün olmaktadır.

Başvuru sahibi tarafından dosyaya G Tic. AŞ'nden yeni anestezi cihazına ait 08/06/2011 tarihli Fatura ibraz edilmiş olup, Söz konusu cihazın KDV hariç 32.000.00 TL , 2.680.00 TL KDV dahil yeni satın alınma bedelinin ise 34.560.00 TL olduğu belirlenmiştir. Hasarlı cihazın 1.000.00 TL sovtaj karşılığı sigortalıya bırakıldığı ve Sigortacı tarafından ödenen tazminattan 1.000.00 TL tenzil edildiği görülmüş Ancak sigortalı tarafından herhangi yansıtma faturası da dosyaya ibraz edilmediğinden KDV dahil olarak tazminat talebi yerinde bulunmamıştır.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun " İyiniyet " başlıklı 32. Maddesinin Sigorta şirketleri, reasürans şirketleri, aracılar ve sigorta eksperleri sigortalıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek hareketlerden kaçınmak, mevzuat ve işletme planı esaslarına uygun faaliyette bulunmak, sigortacılığın icaplarına ve iyiniyet kurallarına uygun hareket etmek zorundadır." ve aynı Maddenin (3) bendinde yer alan düzenleme gereği Sigorta şirketleri, iyi niyet kurallarına aykırı olarak sigorta tazminatının ödenmesini geciktiremez " hükümleri karşısında;

Dava konusu taleple ilgili olarak sigortalı tarafından ibraz olunan Fatura içeriği ile benzer bir cihazın satın alınmasında yaklaşık piyasa rayiç tutarları ortaya konulduğundan salt düzenlenen Ekspertiz Raporu ile belgelenmeyen bir takım araştırmalara dayalı olarak fiyat belirlenmesinin yerinde olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

Taraflar arasında münakit Elektronik Cihaz Poliçesinde " sabit cihazlarda her bir hasarda 1.000 USD'dan az olamamak üzere hasarın %25'i oranında, mobil cihazlarda ise her bir hasarda 250 USD'dan az olmamak üzere hasarın % 25'i oranında muafiyet uygulanacağı " belirtilmiştir.

Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi Genel Şartlarının Tazminatın Hesabına ilişkin düzenlemesi uyarınca Tazminat tutarı, sigortalı kıymetlerin hasar anındaki yeni kıymetinden eskime ve aşınma payının ve kurtarılan değerlerin tenzili suretiyle bulunması gerekmektedir. Sigortalıya ait Anestezi cihazının 1.000.00TL sovtaj bedeli karşılığında sigortalıya bırakılması nedeniyle bedel KDV hariç 32.000.00 TL olan ve yeni satın alınan anestezi cihazının yeni maliyet tutarı (32.000.00 TL- 1.000.00 TL =31.000.00 TL) olarak belirlenmektedir.

Buna göre Sovtaj tenzili sonrasında Hasar tutarı olarak belirlenen 31.000.00TL dan hasarın %25'i oranında KDV hariç cihaz bedelinden (31.000.00 TL X % 25 = 7.750.00 TL)

muafiyet tenzili sonrasında Eskime öncesi hasar (31.000.00 TL- 7.750.00 TL= 23.250.00 TL) olarak hesap edilmektedir. Hasara konu riziko tarihinde 12 yaşında olan Anestezi cihazında en az % 30 eskime payı tenzili (31.000.00 TL x %30= 9.300.00 TL) olarak hesap olunmaktadır. Bu durumda Muafiyet tatbiki sonrasında bulunan cihaz bedeli için tazmin edilmesi gereken hasar tutarı (23.250.00 TL -9.300.00 TL = 13.950.00 TL) olarak belirlenmektedir.

X Sigorta A.Ş tarafından A San ve Tic. Ltd. Şti. 'ne başvuru öncesinde 8.625.00 TL ödendiği belirlendiğinden bu tutar dışında kalan (13.950.00 TL -8.625.00 TL = 5.325.00 TL) nın taraflar arasında münakit Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi kapsamında X Sigorta A.Ş 'den talep edilebileceği kanaatine ulaşılmaktadır.

Sonuç

Uyuşmazlık Hakem Kararında irdelenen hükümler ile olayın oluş şekli ve değerlendirmeler ışığında;

1- 09.06.2010/2011 tarihleri arasında geçerli Elektronik Cihaz Sigorta Poliçesi ile teminat altına alınan talep sahibi sigortalı A San. ve Tic. Ltd. Şti. ne Anestezi cihazında düşük tidal volüm vermek, ana kartın körük kısmında arıza, ayarlanan değerlerle ölçülen değerlerin farklı olması, şeklinde kendini gösteren hasarın Sigortacının poliçesi ile verdiği kuvertüre dahil olduğu,

2-Sigortalı makinede ve 15.05.2011 tarihinde meydana gelen hasar karşılığı poliçede öngörülen muafiyet ve eskime tenzilleri sonrasında 5.325.00 TL tutarın Sigortacı tarafından talep sahibine ödenmesi gerektiğine

3-Başvuru sahibi A San. ve Tic. Ltd. Şti'nin dilekçesinde faiz talebi yer almadığından, faiz konusunda karar verilmesine mahal olmadığına,

4-Başvuru sahibi A San. ve Tic. Ltd. Şti'nin sarf etmiş olduğu 250,00 TL'lik başvuru masrafının haklılık oranına göre 123.14 TL'nin aleyhine başvuru yapılan şirketten alınarak başvuru sahibine verilmesine,

5-Talep sahibi kendisini vekille temsil etmediğinden hakkında ücreti vekalet takdirine mahal olmadığına,

Sigortacılık Kanunu'nun 30.maddesinin 16.fıkrası uyarınca kesin olarak karar verilmiştir.
15.11.2011

* * *

GERİ